

új város

az egység kultúrája

Etikai kérdések
Interjú sorozat
Dr. Veres Andrással

Pénzügyi válság
A változás ideje

Libanoni találkozó
Interjú D. Szabik Imrével

Sophia
Egyetemi képzés
Loppianóban

új város

Közelelt kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163
Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836
Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1163 Budapest, Kisterenye u. 54.
Telefon: 328-0785
Fax: 403-5400.
E-mail: ujvaros@fokolare.hu.
Adminisztráció:
ujvarosiroda@fokolare.hu

Lapszerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Arany Krisztina,
Bakacsi Viktória, Borsó Zsolt
Erhardt Ágoston, Fábrián Zsuzsanna,
Fábr Andrzej, Ferentzi Éva,
id. Frivaldszky János, Göbel Ágoston,
Himmer László, Hortoványi Emőke,
Horváth Viktória, Körmeny Imre,
Reskovits Ágnes, Rieth Zsuzsanna,
Romhányi László, Smohai Ferenc,
Soós Rita, Sudár Balázs, Szalaiiné
Simkó Hilda, Tóth Judit, Tóth Pál,
Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomatás:

R&G Press Kft. Budapest

Felelős vezető: Vankó Gábor

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2009-re: 4 500 Ft.
Külföldre: 37 euro
Támogatói előfizetés: 8 000 Ft.

Címlap: CSC

Hátlap: Sudár Balázs

TESTVÉRLAPJAINK:

Olaszország: **Città Nuova** (CN).
Amerikai Egyesült Államok: **Living City**.
Argentína: **Ciudad nueva**.
Ausztrália: **New City**.
Belgium: **Nieuwe Stad**.
Brazilia: **Cidade Nova**.
Bulgária: **Nov Sviyet**.
Cseh Köztársaság: **Nove mesto**.
Dánia: **Ny Stad**.
Franciaország: **Nouvelle Cité**.
Fülöp-szigetek: **New City**.
Hollandia: **Nieuwe Stad**.
Horvátország: **Novi Sviyet**.
Japán: **Uno**.
Kanada: **Nouvelle Cité**.
Kenya: **New City-Nouvelle Cité**.
Kína: **San Sing**.
Kolumbia: **Ciudad Nueva**.
Korea: **Cumul**.
Lengyelország: **Nove Miesto**.
Libanon: **Cité**.
Litvánia: **Naujas Miestas**.
Nagy-Britannia: **New City**.
Németország: **Neue Stadt**.
Pakisztán: **Hayat**.
Portugália: **Cidade nova**.
Románia: **Oraş Nou**.
Spanyolország: **Ciudad Nueva**.
Svédország: **Enad Värld**.
Szlovákia: **Nové mesto**.
Szlovénia: **Novi svet**.
Uruguay: **Ciudad Nueva**.
Venezuela: **Ciudad Nueva**.

GYORSAN

Egyik nap autóval mentünk haza, az egész család. Nemrég havazott, és az előttem haladó autós nagyon lassan vezetett.

Legalábbis nekem úgy tűnt. Mergelődtem is:

„Ez nem tud vezetni!”.

Meguntam és megelőz-

tem, de nem tudtam

lekanyarodni biztonság-

ságosan ott, ahol kellett volna, ezért tovább kellett

hajtanom. Így jócskán később

érkeztünk haza. Feleségem lát-

va a kissé veszélyes autókázást,

illetve a lelkiállapotomat, finoman

elkezdte oldani a helyzetet.

Enyhén csípős humorral szem-

besített a hibámmal. Ez annyira

jó hatással volt rám, hogy

ahelyett, hogy védekeztem vagy

visszavágtam volna, beszálltam

ebbe a vidám élcélődésbe.

Megértettem, hogy az igazi sze-

retet mindig segíteni akarja a

másikat, hogy a hibáit kiköszö-

rúlje, de ezt úgy teszi, hogy a

másik számára nem megalázó,

hanem lelki felüdülés.

Néhány nappal később olyan

helyzetbe kerültem, hogy egy

ismerősömmel beszélgetve úgy

éreztem, az illető egy bizonyos

hibája a maga teljességében

tárukkozik elem, és a legszíve-

sebben elmondtam volna neki,

alapos leírást adva róla, de az-

tán visszaemlékeztem, hogy ha

igazán segíteni akarok, akkor

nem alázhatom meg.

Sz. Z. – Szeged

MI VOLT A TITKUK?

Az előző számokban megjelent cikksorozat olyan fiatalokat mutat be, akik hozzánk hasonlóan, egyszerűen, hétköz-

napi módon éltek, mégis

kimagaslottak a többiek

közl. Ezt bizonyítja, hogy

az Egyház elindította a

boldoggá avatásukat. A

látszólagos egyszerűség

mögött azonban kell, hogy

legyen valami rendkívüli, va-

lami titok – de ezt manapság

nagyon nehéz megérteni...

K. T.

Való igaz! Válaszként Olvasónk levelére hadd idézzünk a leghitelesebb forrásból, ahonnan ezek a fiatalok is merítettek, Chiara Lubich-tól:

„Meg kell változtatnunk a világ

gondolkodásmódját azzal kapcsolatban, hogy kit

nevezünk boldognak, mert

manapság azt hívjuk boldog embernek, akinek van egy jó

autója, aki sikeres, egészsé-

ges, akire felnéznek, aki hamis

nyugalomba mélyed...

Nem, nem ezek az igazán bol-

dog emberek. A boldogságok

a könnyekből születnek, a tisz-

taságért való küzdelemből, a

törekvésből, hogy szegények

maradjunk, a fáradtságból,

hogy szelídek és irgalma-

sokká váljunk, az üldöztes-

ben való kitartásból. Ezek az

igazi boldogságok. A többi

mind múló hiúság.”

KEDVES OLVASÓNK!

Köszönjük, hogy a tavalyi évben előfizetett lapunkra, és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy rendszeresen meg tudott jelenni az Új Város! Kérjük, segítse továbbra is munkánkat, s a 2009-es esztendőre is újítsa meg előfizetését.

KEGYELMEKBEN GAZDAG
ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK!

tartalom

Nézőpont

5 Tekintély és közösség
Vallások és háborúk

Az élet igéje

6 JANUÁR

Egy test

7 AZ IGE ÉLETE

A legszebb karácsony
Kit illet az elsőbbség?
Báránkához legelő

9 FEBRUÁR

A tanítvány

Társadalom

10 GAZDASÁG

A fejlődés logikája

12 ETIKAI KÉRDÉSEK

Megtervezett élet

Aktuális

14 HÍRMOZAIK

15 AZ IGAZSÁG KAPUI

A béke velünk kezdődik

Az egység lelkiisége

16 PÁRBESZÉD

Libanoni találkozások

18 A BÖLCSESSÉG OTTHONA

Egyetemi diploma az
„Egység kultúrájáról”

Közelkép

- 21 CSALÁDI MŰHELY
Bátorság, ne féljetek!
- 22 MOZGALMAK
Barátsággal a béke felé

- 24 IGÉRŐL IGÉRE
Szinódus a Szentírásról

Kultúra

- 26 TECHNOLÓGIA
Veszélyes vizeken
- 28 KÖLTÉSZET
Emlékezni, látni és sohasem félni
- 29 KAPCSOLATOK
Szeretethordozó szerelem

Megkérdeztük

- 30 PSZICHOLÓGIA
Harag és agresszió
- 31 FIATALOK
Fontos választás

Életmód

- 32 INDIGÓ
Család és tanulás
- 33 ALKOTÓ
Tudod, mi a nylon?

Utolsó oldalak

BÉKE ÉS BIZALOM! TERVEINK 2009-RE

Új év köszöntött ránk, és tegyük hozzá, sok ismeretlent rejtő év. Szolidaritásról és bizalomról szóltak az államok vezetői televíziós beszédekben, kiutat keresve az egész világot érintő súlyos krízisből. Ám mitől vagy miben bízhatna napjainkban az emberiség? Keletről a gáz-háború, még keletebből a terrorizmus és a nyomasztó szegénység komplikálja az életet, sokszor a vallások közötti konfliktusok áruhájában. Ugyanez zajlik a déli féltekén, Amerikában vagy Afrikában. Fegyverkezésre 3,3 milliárd dollárt költenek naponta. Egyre nő a szegénység, és megállíthatatlanok a háborúk. A legnagyobb, legmélyebb válságot azonban az emberi kapcsolatokban látjuk.

XVI. Benedek józanságra és szolidaritásra szólított az év utolsó napján, mert „az emberiség jövőjére súlyos árnyékok vetődnek”, amit aggodva figyelünk. „Nem kell félnünk” – állítja azonban a pápa. Nem kell félnünk, ha az élő Krisztus jelen van köztünk!

Libanonban eddig is súlyos szenvedést okozott a megosztottság, a háború. Mégis – vagy éppen ezért – itt adtak egymásnak találkozót a Fokoláre Mozgalom püspök barátai, hogy közösen tegyenek tanúságot a keresztény egyházak közti egységről és testvériségről. Címlapképünkön éppen megkötik a „kölcsonös szeretet szövetségét” (írásunk a 16. oldalon). A pápa béke-világnapi üzenetében nem csupán a nyomor felszámolására, az igazságtalanságok megszüntetésére szólít fel, hanem figyelmeztet az oktatás-nevelés közvetett hatására, fontos szerepére is. Új emberek nélkül nem számíthatunk az emberiség megújulására. Ezt a célt kívánja szolgálni az újonnan megnyitott Sophia egyetemi intézet (18. o.). A béke ügye mellett talán legelkötelezettebb XX. századi megújulási mozgalom az egyházban a Sant'Egidio közösség. Negyvenedik jubileuma alkalmából interjút készítettünk magyar tagjaival (22. o.). A világrengető bizalmatlanság közepette is van remény ott, ahol nem homokra építenek. Isten Igéje szilárd alap az életünkben. Erről olvashatunk a 24. oldalon a nemrég lezárult püspöki szinódus kapcsán. Pusztító hatású lehet a rosszul használt internet is, mely a fiatal generációra nézve rejt leginkább lelket nyomorító veszélyeket (26. o.). Új Életmód rovatunkat ajánljuk azoknak, akik az „egész-séget” az élet minden területén a szeretetben akarják megtalálni és megélni a maga konkrétságában (32. o.).

És milyen újdonságot hoz a 2009-es esztendő a júliusban 20. születésnapját ünneplő Új Városnál? A 36 oldalas, kéthavi megjelenés mellett új, internetes előfizetési nyilvántartás segíti munkánkat informatikus barátunk nagylelkű ajándékaként. A szerkesztőségben merész távlati terveket szőttünk: a húsz év alatt összegyűlt írásokat az világhálón is elérhetővé szeretnénk tenni mindenki számára, egyidejűleg lapunknak olyan megjelenést kívánunk biztosítani, amely megilleti és méltán büszkévé teheti olvasóinkat, akik valódi értékeket keresnek ebben a zűrzavaros, békétlen világban.

Nem félünk, hogy belebukunk? Meglehet, a körülmények minket is megszorítanak, mégis reméljük, sőt bízunk benne, hogy nem fog csökkenni az olvasótáborunk, és az előfizetőink száma. Hiszen az egység kultúrájára szükség van, talán sosem mutatkozott meg ennyire, mint manapság.

Bartus Sándor

ÚJDONSÁG

Isten Igéje tűz, mely lángra lobbant, meggyújt és felemészt mindent, amivel csak kapcsolatba kerül. E mű elmélkedés arról, hogyan éljük az evangéliumot az Ige fényénél a maga végtelen gazdagságában és erejében.

Ára: 1500 Ft

Megrendelhető: ujvaros.konyv@fokolare.hu

Fabio Ciardi OMI 1948-ban született Pratoban (Olaszország). A római „Claretianum” szerzetes teológiai intézet lelkiségi teológia professzora, valamint a Megszentelt Élet Intézményei és az Apostoli Élet Társaságai Kongregációjának tanácsadója. Ezen kívül a Fokoláre Mozgalom Abba iskolájának állandó tagja.

FONTOSAK A VISSZAJELZÉSEK

Mindig nagyon örülök, ha megérkezik az Új Város, gyorsan átfutom, majd részletesen is elolvasom a cikkeket. Nagyon felvidítók a nyári nyaralásokról szóló írások, és az a sok szín! Sokkal beszédesebbek, mint sokszor a szöveg maga. Mindig büszkeséggel tölt el, ha előveszem a villamoson és nézik az emberek a képeket, majd a szöveget... Szerintem észrevétlenül hat, és gyógyítja a környezetet. Aztán megállapítottam, hogy ha az Új Várossal kezdem a napot, akkor sikerül Isten jelenlétébe helyezkednem már reggel. Gyakran úgy érzem magam, mintha örvényben lennék, ami újra és újra lehúz, de ezek az eszközök megmentenek attól, hogy végérvényesen lent maradjak. Fontosnak tartom megosztani ezeket a gondolatokat, mert úgy sejtem, kevés visszajelzés érkezik a szerkesztőségbe.

Soós Rita – Budapest

ÜNNEPI SZÁM

„A Fokoláre Mozgalom márciusban elhunyt alapítója tiszteletére különszámot jelentetett meg a szervezet magyarországi lapja, az Új Város.” – olvassuk a Magyar Katolikus Püspöki Kar weblapján az augusztusi hírek között. Az ismertető nagy érzékenységgel foglalja össze Chiara Lubich életét, majd hozzátesszi: „Az Új Város fotóalbumnak is beillő különszáma rendkívül színesen mutatja be a Fokoláre Mozgalom futótűzszerű elterjedését és az alapító Istenben gyökerező életét.”

Kíváncsiak voltunk Olvasóink véleményére is, ámde a szerkesztőség postaládájába csak nem akartak érkezni a levelek ezzel kapcsolatban. Talán magyarázat erre az alábbi üzenet.

A „Civilizációs betegségek megelőzése és Környezetvédelem címmel megtartott XI. Nemzetközi Kongresszus” megszervezésére engem kért fel a Nemzetközi Tudományos Társaság elnöksége. A kongresszuson, mint meghívott előadó vett részt Y. Yamada professzor és festőművész felesége. Ők a sinto vallás követői, melynek fő jellemzője az ösök tisztelete. Szabad idejünkben különös szeretettel látogatták Budapest templomait. Elmondták, Mária-hoz fohászkodnak, hogy férjzett leányuk első gyermeke leány legyen. Japánban az életet továbbvivő leány újszülött elismertsége hasonló a család nevét nálunk továbbvivő, majdan családfenntartó első újszülött fiúéhoz. Mára azonban ezek a különbségek az életvitelük és a gazdasági változások következtében elmosódtak. Japánban történt első kongresszusi részvételem idején örömmel tudatták: Mária meghallgatta kérésüket. Leányuknak kisleánya született, akinek iránta való tiszteletből a MAIKO nevet adták.

Az én gondolkodásom mindig közel állt ehhez. Mivel tudományos munkám során ismételtén jártam Japánban, módom volt a korábbi császári fővárosokban a szent helyeket megtekinteni Narában és Kyótóban is, ahol a legősibb buddhista templomok találhatók. Mély tisztelet ébredt bennem a hitük iránt, de csak most, a Chiara Lubich mennybe indulása alkalmából kiadott ünnepi szám olvasásakor döbbsentem rá, hogy a vallások és kultúrák közti kapcsolatnak egy szentje is van korunkban.

fidar

Prof. Dr. Rigó János – Budapest

NYERTESEK

A 2008. év sikeres rejtvényfejtői között könyvet sorsoltunk ki:

**Nagy Károly
– Budapest
Dósa Pálné
– Kiskunfélegyháza**

A nyereményt postai úton küldjük el.

A szerkesztőség

Cseppet sem csodálkozom azon, hogy a Chiara-számhoz nem nagyon jöttek hozzászólások. Én magam sem tudnék az ő életéhez semmit hozzátenni, vagy megpróbálni méltatni; Chiara annnyival nagyobb a mi léptékünkénél, hogy ezt meg sem érdemes kísérelni. Itt az ember csak tisztelettel elhallgat.

Az igazi méltatás lelkiségének megélése volna sajátléptékű életünkben, és az erről szóló tapasztalatok közöbe adása.

Tekintély és közösség

Önkényeskedő vagy engedékeny, szereplési vágytól fűtött vagy félrevonuló. Könnyen ilyené válhat valaki felelős vezetői beosztásban. Mindegy, hogy gyárigazgató vagy csak néhányak irodai főnöke vagy éppen gyerekeit fegyelmező szülő.

A másik oldalon állók negatív hozzáállása lehet perlekedő vagy szolgálai meghunyászkodó, passzívan ellenálló vagy közömbös.

Sajnos nem tréfa, mindannyian ismerjük a polgári együttélés ilyesfajta torzulásait.

Egyházi körökben előfordulhatnak ugyanúgy. A nemrég megjelent *Szolgáló tekintély és engedelmisség* című vatikáni dokumentum a szerzetesség évszázadokra visszanyúló tapasztalatait összegzi. Az irodalomból és a filmekből hozzászoktunk a sablonos beállításához: az előjárót önkényeskedőnek festik le, az alárendeltet pedig jámboran engedelmeskedőnek, mely a szerzetesi élet egyszerű karikatúrája. Ezzel szemben nem árt, ha tudjuk, hogy éppen a kolostorokban vetették meg a modern demokrácia alapjait. Az angol *Magna Chartát* egy évszázaddal előzte meg a Cîteaux-i *Charta caritatis* (ciszterci szerzetesek 1115-ben).

A hatalommal cselekvő és az engedelmisséggel tartozó magatartásra olyan mintát kapunk a most kiadott dokumentumban, amely – ha megfogadjuk és megvalósítjuk a társadalom minden közegében, tehát nemcsak vallási téren – megeremtheti az építőmunka legjobb feltételeit.

A csoportban különbözőek a feladatok, de mind egy célt szolgálnak: építeni a közösséget. Meg kell nézni, hogy mire hivatott a közösség egésze, valamint a tagjai egyenként. És azt is, hogy milyen feltételek mellett tudja mindenki a legjobban kibontakoztatni képességeit, hogy megvalósult emberként hozzájáruljon az egész társadalom fejlődéséhez.

Az előjárótól ezért megkívánható, hogy felismerje: testvérei képesek befogadni az igazságot, és hogy belássa: lehetnek másoknak jobb gondolatai az övéénél. Így elvárható, hogy szabad legyen az előítéletektől, és hogy ne ragaszkodjon túlságosan a saját elképzeléséhez; fogalmazza meg bátran álláspontját, de tudjon távolabb is tekinteni, és ha kell, módosítsa a nézőpontját. Legyen képes megosztani a felelősséget, és tiszteletben tartani mindenki jogos önállóságát; ápolja a közösség tagjaiban az egymásrataltság érzését, és adjon teret, hogy kifejléssék tudásukat

ők is. Emlékeztessen arra, hogy egy ügy sokoldalú körüljárása segíti a jobb megértést, és hogy sohasem szabad személyi konfliktusoknak kialakulnia a nézeteltérésekből.

Magas a mérce: mindkét féltől azt kéri, hogy ajándékozza a gondolatait, mint a sajátját, mégis szabadon, el is szakadva a maga véleményétől. Ily módon születhet olyan döntés, amely már nem az egyiké, sem a másiké, hanem kettejük közösségének a gyümölcse, és ezért mindannyian sajátjuknak fogják érezni.

Fabio Ciardi

Fordította: Vizsolyi László

Vallások és háborúk

Két doktori címmel és két diplomával rendelkezik Samuel Kobia metodista lelkész, aki az Egyházak Ökumenikus Világtanácsának az elnöke 2004 óta. Testvérlapunk, a *New City Afrika* néhány kérdést tett fel neki abból az alkalmából, hogy nemrég ellátogatott a Fokoláre Mozgalom Nairobi közelében fekvő városkájába, a *Piero Mariapoliba* (Kenya).

- A média azt a benyomást kelti a világban, hogy a vallások ellentéteket szülnek. Hogyan járulhatnak hozzá a keresztény egyházak a békéhez?

- A világ tele van sebekkel, és az elszenvedett erőszak megmarad az áldozatok emlékezetében. Mindenekelőtt a mi feladatunk, keresztényeké, hogy segítsük az embereket a népek közötti megbékélésben, különben nagyon nehézé válik az együttélés. Másodsorban hivatásunk szerves részét képezi, hogy a béke munkásai és a megbékélés követői legyünk. Harmadikként említeném az igazságosságot. Sok néppel bánnak igazságtalanul a kormányok és saját honfitársaik. Az egyházaknak meg kell érteniük ezt a szenvedést ahhoz, hogy az igazságban keressék a békét.

- Az ENSZ egyik közelmúltban végzett elemzése újra megerősítette, hogy Afrika gazdasági és szociális fejlődése nem éri el a szükséges mértéket. Milyen kihívásokkal szembesülnek a keresztények Afrikában?

- Afrika fejlődésében minden területen élen járnak a keresztény egyházak. A mezőgazdaságtól a nevelésig, az egészségügytől az iparig. Kenyában például az egészségügyi ellátás hatvan százalékát a keresztény egyházak biztosítják. Olyan kis településeken is jelen vagyunk, ahová az állam képtelen eljutni. Sokfajta kezdeményezésünk már korábban működött, mint ahogy az ENSZ elemzései bemutatják. A kihívás abban áll, hogy mindent Isten igéjének szilárd talajára építsünk, mert sokat kell még tenni azért, hogy az egyházak együtt dolgozhassanak a gazdasági felemelkedésért.

- Ön egyszer azt mondta, hogy Chiara Lubichban az ökumenizmus ikonját látta.

- Igen, mert az ő látásmódja és szolgálata minden háttaron túlmutat, átöleli a teljes kereszténységet és az egész emberiséget. Leginkább azzal rójuk le a tiszteletünket előtte, ha éljük azt, amit ránk hagyott örökségül, ha kézzelfoghatóvá és láthatóvá tesszük.

Liliane Mugombozi

Fordította: Vizsolyi László

EGY TEST

Jártál már hiteles keresztények élő közösségébe? Voltál már valamilyen összejövetelükön? Megfigyelted, hogy milyen az életük? Ha igen, akkor biztosan észrevetted, hogy a közösség tagjai különféle feladatokat látnak el. Van, aki a beszéd adományával rendelkezik, és olyan lelki mélységeket tud átadni neked, amelyek megérintik lelkedet. Van, aki úgy tud élni a segítség, a szolgálat, a másokról való gondoskodás adományával, hogy elámulsz látva, milyen eredményeket ért el a szükség-

get szenvedők megsegítésében. Van, aki olyan bölcsen tanít, hogy új erővel árasztja el meglévő hitet. Van, aki

a szervezés művészetét kapta, van, aki az irányításét. Van, aki meg tudja érteni azt, akivel kapcsolatba kerül, és vigaszt tud nyújtani azoknak, akik erre szomjaznak.

Igen, mindezt megtapasztalhattod. De ami egy ilyen élő közösségben leginkább megérint, az a közös lelkület, amely mindenkit átjár. Úgy érzed, hogy ott van a levegőben, és ebből az eredeti közösségből egységet, egyetlen testet alkot.

Pál is egészen élő keresztény közösségekkel találta szembe magát. Ő különleges helyzetben volt, mert ezek éppen az ő rendkívüli igehirdetése folytán keltek életre.

Ezek közül az egyik a korintusiak fiatal közössége volt, amelyben a Szentlélek bőkezűen osztogatta ajándékait, vagy, ahogy mondani szoktuk: karizmáit. Sőt, abban az időben egyes rendkívüli karizmák is megjelentek, a születő egyház különleges hivatásának megfelelően.

Ez a közösség azonban, miután megtapasztalta a Szentlélek különleges adományainak magasztos élményét, megismerte a rivalizálást, a zavart, éppen azok között, akik ezekben az ajándékokban részesültek.

Az Efezusban tartózkodó Pálhoz kellett tehát fordulniuk, hogy tisztázzák a helyzetet.

Pál habozás nélkül válaszolt, megírva rendkívüli leveleinek egyikét, amelyben elmagyarázza, hogyan kell élni ezekkel a különleges kegyelmekkel.

Elmagyarázza, hogy különböző karizmák, különböző szolgálatok léteznek, mint amilyen az apostoloké, prófétáké vagy tanítóké, de az Úr, akitől mindezek származnak, egy és ugyanaz. Azt mondja, hogy a közösségben vannak, akik csodákat művelnek, gyógyítanak, olyanok, akik rendkívüli módon mások szolgálatára vannak hivatva. Mások a kormányzás adományát kapták, vannak olyanok is, akik nyelveken beszélnek, és olyanok, akik ezt értelmezni tudják. Hozzáfűzi azonban, hogy mindez az egy Istentől származik.

Mivel tehát a különböző ajándékok ugyanannak a Szentléleknek a kifejeződései, aki tetszése szerint osztja őket, nem lehet, hogy ne legyenek harmóniában egymással, lehetetlen, hogy ne egészítsék ki egymást. Hiszen ezek nem személyes előnyökért vannak, nem vezethetnek dicsekvéshez vagy öngazoláshoz, hanem közös célt szolgálnak: a közösség építését, mások szolgálatát. Éppen ezért nem szülhetnek rivalizálást vagy zűrzavart.

Pál – bár azokról a különleges adományokról beszél, amelyek a közösség életét hivatottak szolgálni

– arra figyelmeztet, hogy a közösség minden tagja kapott képességeket és talentumokat, hogy azokat mindenki javára kamatoztassa; továbbá, hogy mindenki örüljön annak, amit kapott.

Úgy mutatja be a közösséget, mint egy testet, és felteszi a kérdést: „Ha a test csupa szem volna, hol maradna a hallás? Ha meg csupa hallás, hol maradna a szaglás? Isten határozta meg minden egyes tag feladatát a testben, tetszése szerint. Ha valamennyi egy tag volna, hol volna a test?”¹

Ám „Sok a tag, de a test csak egy.”

Ha minden tag más, mindegyik ajándék lehet a többiek számára. Így mindegyik önmaga lehet, megvalósíthatja Isten reá vonatkozó tervét, amely megkülönbözteti őt a többiektől.

Pál abban a közösségben, amelyben a különböző adományok működnek, olyan élő valóságot lát, amelynek ezt a nagyszerű nevet adja: Krisztus. Mert tény, hogy ez az egyedülálló test, amelyet a közösség tagjai alkotnak, valóban Krisztus teste. Krisztus ugyanis tovább él az egyházban, és az egyház az Ő teste. A keresztségben a Szentlélek valóban Krisztusba építi a hívőt, aki bekapcsolódik a közösségbe. Ott pedig mindenki Krisztus: minden megosztottság megszűnik, eltűnik minden hátrányos megkülönböztetés.

Ha a test egy, a keresztény közösség tagjai akkor gyakorolják jól új életmódjukat, ha megteremtik maguk között az egységet. Azt az egységet, amely feltételezi a különbözőséget, a pluralizmust. A közösség nem egy tehetetlen masszához hasonlít, hanem egy élő szervezethez, amelynek különböző tagjai vannak.

A keresztény számára szakadást

**„Sok a tag, de a test csak egy”
(1Kor 12,20)**

¹ Vö. 1Kor 12,17-19

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

A LEGSZEBB KARÁCSONY

előidézni éppen az ellenkezője annak, amit tennie kell.

Hogyan fogod tehát élni ezt az új ígét, amelyet az Írás eléd helyez?

Fontos, hogy nagy tisztelettel legyél a keresztény közösség különböző feladatai, ajándékai és talentumai iránt.

Ki kell tárnod szívedet az egyház sokféle gazdagságára. Nemcsak a kis helyi egyház, a plébániai közösség, egy keresztény társulat vagy egyházi mozgalomra, amelynek tagja vagy és amelyet ismersz, hanem a sokféle formájú és kifejeződésű egyetemes egyházra.

Mindezt a magadénak kell érezned, mert ennek az egyetlen testnek a része vagy.

Amint tekintettel vagy fizikai tested minden tagjára és véded őket, úgy kell tenned ennek a lelki testnek minden tagjával is.

(...) Mindenkit becsülnöd kell, és meg kell tenned a részedet abban, hogy a lehető legjobban hasznossá tehessek magukat az egyházban.

(...) Ne kicsinyeld le azt, amit Isten ott kíván tőled, ahol vagy. Lehet, hogy úgy tűnik számodra, hogy a napi munka monoton, és nincs különösebb jelentősége. Mindannyian ugyanahhoz a testhez tartozunk, és mint tag mindenki részt vesz az egész test munkájában, azon a helyen, amelyet Isten választott számára.

Végül a legfontosabb az, hogy ott legyen benned az a karizma, amely – Pál szavaival élve – felülmúlja az összes többi: a szeretet. A szeretet azok iránt, akikkel találkozol, a szeretet minden ember iránt a földön.

A szeretet, a kölcsönös szeretet által lehet a sok tag egyetlen testté.

Chiara Lubich

Pár éve történt. Szeptemberben vettem át a második oldallagos plébániát, amelynek területén egy állami fenntartású szociális otthon is működik. A református lelkész kolléga is novemberben érkezett a faluba, s karácsonyig még csak futólag volt alkalmunk találkozni. December 24-én reggel felhívtam telefonon, és kiderült, hogy a szociális otthon vezetői szeretnék, ha aznap mindketten tartanánk karácsonyi ünnepi liturgiát az időseknek.

Megérkezésünk után rögtön láttuk, hogy ez nem lesz egyszerű. Csak egy, liturgia végzésére alkalmas nagyobb helyiség állt rendelkezésre. Ráadásul azt sem volt könnyű kideríteni, hogy az idősek közül ki milyen felekezethez tartozik. Ugyanakkor látszott, hogy mindenki nagyon számít a karácsonyi istentiszteletre, ettől várták sokan az ünnep légkörének megteremtését.

Sokat jelentett számomra, hogy református lelkésztestvérem részéről folyamatosan éreztem az egységre törekvést. Mindenben igyekezett figyelembe venni, hogy számunkra, katolikusok számára mi lenne a legjobb megoldás. Gyors egymásutánban felmerült több lehetőség. Bár protestáns testvéreink néha nehezen értik meg a katolikus álláspontot a szentségekkel, a szentmise kötöttségével kapcsolatban, az ő részéről ebben is a teljes figyelmet és egyetértést tapasztaltam. Én is

igyekeztem elsősorban az ő szemével nézni minden megoldást.

Végül együtt sikerült megoldást találnunk. Az egyik szobában feküdt egy ágyhoz kötött református férfi. A szomszédos szoba volt az, amelyben a katolikusok szoktak összejönni áldozásra, imádságra. Kézenfekvőnek tűnt tehát, hogy így a két helyiségben párhuzamosan tartsuk a szentmisét illetve az istentiszteletet. A köztünk létrejött egység miatt, és hogy a Karácsony lényegéről tanúságot

tegyünk, mintegy a liturgia bevezetéseként előbb én mentem át a „református szobába”, és köszöntöttem az ott egybegyűlteket, majd ő jött át hozzánk, katolikusokhoz ugyanezt tenni.

A két szobából egyszerre felhangzó két kezdőének a különbség ellenére, azt hiszem, teljes harmóniába olvadt össze. Nemcsak az öregeken érződött ritka boldogság a szentmise alatt és után, hanem azt hiszem, nekem sem volt még ennyire szép karácsonyi szentmisém.

Nobilis Márió

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

BÁRÁNYKÁHOZ
LEGELŐ

Két éve lakunk másfél éves kisfiúnkkal egy harminc négyzetméteres önkormányzati lakásban. Decemberre várjuk a második gyermekünket. Szükség a hely hármunknak, de a márciusi életige hatására [„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem küldött...”] eldöntöttük, hogy így is szeretnénk vállalni újabb babát. Még abban a hónapban jelentkezett is!

Saját vállalkozásban dolgozom építészként. Akkor már több hónapja imádkoztunk munkáért, mert saját feladatomban nem volt, kollégáknak dolgoztam be. Nem sokkal ezután meg is tapasztaltuk a mennyei Atya gondoskodó szeretetét. Egyik közösségtársunk segítségével egy több hónapos átfutású, nagyobb munkát kaptam, volt kollégám pedig felhívta a figyelmünket egy új építész társasházra, amit november végén adnak át. Sok hitelt kellett volna felvenni az addig megtakarított pénzünk mellé. Az új munkából azonban önerőként a lakás negyedét ki tudtuk fizetni,

és a bútorozásra is maradt még. Sikerült az adásvételi szerződést is úgy megkötni, hogy a munkából éppen megérkező összeget már be is fordíthattuk. A báránykához megkaptuk a legelőt és az otthont is!

Feleségemmel mindketten tudjuk, hogy ezt a lehetőséget Istennek köszönhetjük, tőle kaptuk ajándékba. Úgy döntöttünk, hogy továbbadunk belőle egy nagyobb összeget a plébániánknak, ahol az egység lelkiségét – és az Új Várost is – megismertük. Azóta újabb munkák érkeztek, és most már én oszthatom meg őket a kollégáimmal.

Egy fiatal család Kecskemétről

KIT ILLET AZ
ELSŐBBSÉG?

Szülei értekezletről tartottunk hazafelé a feleségemmel. Az iskola egy szűk utcában van, ahol az egyik menetirányt a parkoló autók elállják, így a szembejövők csak úgy tudnak elhaladni, ha az egyik autó egy üres parkolóig visszahajt, kitér. Mivel a baloldalon állnak a parkoló autók, így a KRESZ és a szokásjog szerint az elsőbbség mindig a jobboldalikat illeti meg. Ennek az el nem fogadása okozott nézeteltérést, aminek mi is szereplőivé lettünk.

Előttünk két autó állt egymással szemben, de egyik sem akart kitérni. A balról érkező vezetője már kiszállt az autóból és indulatos, trágár szavakkal illette a másikban ülő, látszólag nyugodt, idős urat, aki rezzenéstelenül fogadta a szitkozódást. Eltökéltéssel kitarított igaza mellett, látszott rajta, hogy ő

egy tapodtat sem megy arrébb. Mivel mi is jobb oldalról érkeztünk, megálltam az idős úr autója mögött. Kiszálltam, és próbáltam szóba elegyedni a magából kikelt 40 év körüli férfival. Mivel láttam, hogy teljesen elragadták az indulatai, felajánlottam, hogy segítek, csak arra kértem, üljön vissza a kocsijába, amit meg is tett. Utána az idős úrhoz fordultam, kértem húzza le az ablakot, hogy beszélhesünk. Elmondtam neki, hogy nem kétséges, neki van igaza, őt illetné az elsőbbség. De azt is láttam, hogy a másikat ott, teljesen elborították az indulatai, amiből nehéz kimozdítani. A békesség kedvéért arra kérem, hogy legyen okosabb, és engedje útjára a másik autóst úgy, hogy hátratolat és kitér az útjából. Cinkosan egymásra mosolyogtunk, és ő megtette, amit kértem.

A két autó elhaladt egymás mellett, majd a 40 év körüli sofőr mellém ért. Jeleztem, hogy álljon meg egy pillanatra. Kértem, hogy nyugodjon meg, mert nem használ magának sem, másnak sem, ha indulatos. Elmondtam, hogy azért ideges, mert a felesége szült, rohan be a kórházba. Kérdeztem, hányadik gyerek. A negyedik – válaszolta. Jó egészséget kívántam, és kértem, a gyerkőcök miatt is vigyázzon magára, és ne idegeskedjen, amúgy pedig jó egészséget a feleségének, a kicsit pedig Isten éltesse!

Egy utcával arrébb parkolt le az öregúr. Mikor megláttam a kocsija mellett, megálltam egy szóra, és elmeséltem neki az előbbi párbeszédet, megtoldva azzal, hogy soha nem tudhatjuk, mik a másik ember valódi indítékai.

Nagy István – Budakeszi

A TANÍTVÁNY

Mit szólsz ehhez? Ugye hallatlanul sokat követel ez a radikális íge? Jézus, aki felbonthatatlannak mondta a házasságot és azt parancsolta, hogy szeressünk mindenkit – így különösen is a szüleinket –, ugyanaz a Jézus most mégis azt kívánja, hogy szorítsuk háttérbe minden szép földi érzelmünket, amennyiben azok akadályoznák az iránta való szeretet közvetlenségét. Ilyesmit csak Isten kívánhat.

Jézus valóban kiszakítja az embereket természetes életmódjukból, és mindenekelőtt önmagához akarja kötni őket, hogy megvalósítsa a földön az egyetemes testvériséget.

Ha terve megvalósításának útjában akadályt talál, azt ledönti, „levágja”. Ezért beszél az evangélium „kardról”, természetesen átvitt értelemben.

„Holtaknak” nevezi azokat, akik nem tudták jobban szeretni Őt, mint anyjukat, feleségüket, vagy saját életüket. Emlékszel arra az emberre, aki azt kérte, hogy apját eltemethesse, mielőtt az Ő nyomába szegődne? Neki válaszolta Jézus: „Hagyd a holtakra, hadd temessék halottaikat!”¹

Ilyen magas követelménnyel szemben talán félelem tölt el; talán arra gondolsz, hogy Jézus szavai az akkori időkben voltak érvényesek, vagy azoknak szólnak, akik rendkívüli hivatást kaptak Jézus követésére.

Tévedsz. Ezek a szavak mindenkor érvényesek, a mi korunkban is és érvényesek minden keresztényre; tehát rád is vonatkoznak.

A mai időkben számtalan alkalom kínálkozik, hogy megvalósítsd Jézus tanítását.

Talán van valaki a családbodban, aki ellenzi a kereszténységet?

Jézus azt kívánja, hogy tégy tanúságot róla az életeddel és alkalmas pillanatban a szavaiddal is, annak ellenére, hogy esetleg gúnyolnak vagy gyaláznak miatta.

Áldott állapotban vagy és férjed azt akarja, hogy szakítsd meg a terhességet? Istennek engedelmeskedj, ne az embereknek!

Egyik testvéred gyanús, vagy egyenesen helytelen szándékkal akar egy bizonyos társaságba bevezetni? Ne tarts vele!

Becstelen úton szerzett pénzt akarnak elfogadtatni veled? Őrizd meg becsületedet!

Egész családod be akar vonni a lelkiismeretlen, felelőtlen nagyvilági életbe? Inkább szakíts velük, nehogy Krisztus távozzék el tőled.

Hitetlen családból származol, és Krisztushoz való megtérésed miatt szakadás támadt köztetek? Ne riadj meg! Ez az evangélium következménye. Ajánld fel Istennek gyötrődésedet szerettedért, de ne add fel!

Krisztus kiváltságos módon magához hívott, s most elérkezett a pillanat, amikor a teljes öntadás azt kívánja, hogy hagyd el atyádat és anyádat, vagy esetleg szakíts a menyasszonyoddal?

Tedd meg, amit elhatároztál!

Aki nem küzd, az nem is győzhet.

„Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még

„Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet a tanítványom.” (Lk 14,26)

saját magát is, nem lehet a tanítványom.”

„...sőt még saját magát is.”

Az üldöztetések földjén élsz, és ha kiállsz Krisztus mellett, az életedet veszélyezteti? Légy bátor! Van, amikor még ezt is megkívánja hitünk. A vértanúk kora soha nem ér teljesen véget az egyházban.

Életünk során előbb-utóbb mindannyiunknak választanunk kell Krisztus és a világ dolgai között, hogy hiteles keresztények maradhassunk. Számodra is elérkezik ez a pillanat.

Ne félj! Ne féltsd az életed! Jobb elveszíteni azt Istenért, mint nem találni meg soha többé. A másik Élet valóság!

Ne féltsd szerettedet sem! Isten szereti őket. Egy napon majd – ha képes leszel arra, hogy Istent jobban szeresd náluk – Ő melléjük áll, és szeretetének mindeneket vonzó igéivel fogja hívni őket. Te pedig segítesz majd nekik, hogy veled együtt Krisztus igazi tanítványaivá legyenek.

Chiara Lubich

¹ Lk 9,60

A FEJLŐDÉS LOGIKÁJA ÉS SZABÁLYA

A pénzügyi-gazdasági válság és más társadalmi problémák gyökerei mélyre nyúlnak. Valós okait az eltorzult értékrendben, egyfajta erkölcsi válságban kell keresnünk.

Soós Rita

Hónapok óta a pénzügyi válságtól hangos a média: mi történt a tőzsdéken, éppen melyik bank ment csődbe, mely országokat veszélyezteti államcsőd. Hosszasan sorolhatnánk a következményeket, amelyeket a másodlagos jelzálogpiaci válságként emlegetett lavina indított el másfél évvel ezelőtt. Mára családok válnak otthontalanná, veszélybe kerül a nyugdíjbiztosítás, a munkások elveszítik állásukat és az egészségügyi ellátáshoz való

jogukat, és sokan elveszítik a reményt és a biztonságérzetet. A világ minden nyelvén ezerszámra jelennek meg a különböző okfeltáró elemzések, azonban igen kevesen jutnak el a mélyebb összefüggésekig. Lehetetlen is a jelenlegi globális pénzügyi rendszer bonyolult szövevényét a maga teljességében felfogni. Mélyebbre kell ásunk. Senki sem feltételezheti, hogy néhány év történései vezettek el napjaink rémisztően bizalmatlan és kaotikus állapotáig.

A modernkori krízisek alapvetően a kapitalizmus két jellemzője köré csoportosíthatók. Az első a kamat problémája, amelyet a Biblia elítél, mint a pénzzel való üzérkedést, és amely *Aquinói Szent Tamás* rosszallását is kiváltotta. Évszázadoknak kellett eltelnie és katasztrofális válságok sorozatának kellett bekövetkeznie, hogy a világ kezdje felismerni ennek a veszélyes voltát. Mi tehát a probléma a kamattal?

Világunkat állandó feszített tempójú verseny és technikai fejlődés jellemzi. Ebben a környezetben az „életképes” fennmarad, az „életképtelen” kiszorul a piacról. Fejlett piacgazdaságokban ritka, hogy a vállalkozó önerőből tud fejleszteni. Ehhez hitelre van szüksége, amit 5-10-25 év múlva többszörösen kell visszafizetnie. (Többek között emiatt lett korunk egyik vezérelve az állandó növekedés.) Nem nehéz belátni, hogy véges bolygónkon folyamatos növekedéssel számolni: végzetes hiba! A nem megújuló erőforrásaink egyszercsak elfogynak. A történelem folyamán ennek áthidalására a fejlettebb országok számtalan esetben rátették kezüket a szegényebb népek természeti kincseire, termőföldjére, az életben maradásukhoz szükséges javakra. A pénz abszolút céllá és hatalommá vált a lényegtől és Is-

F. Guardian/La Presse/CN

K. Kawahara/La Presse/CN

tentől elszakadt ember számára. *Homo sapiens* helyett így lett belőle *homo oeconomicus*. A kizárólag önérdékeit követő új embertípus életének „természetes” részévé vált, hogy saját jólétét mások megkárosítása árán is növelje. Innen már csak egy ugrás a kapzsiságtól áthatott fejlődési modell, amely lehetővé tette, hogy 1000 forint jövedelem 5000 forintot fialjon anélkül, hogy ez bármiféle összefüggésben lenne a valós helyzettel és az emberi munkával. Ezért az emberi munka értelme és értéke is másodlagossá vált mára a profittal szemben.

A kapitalizmus másik jellemzője, sebezhetőségének oka, hogy a polgári közgazdaságtan nem tudott mit kezdeni az ember boldogság iránti vágyával. A boldogságot a kényelemmel és a fogyasztással azonosította, mivel ezek számszerűsíthetők, és ez lett a közgazdaságtan fő áramlatának vezérfonala. A gazdasági oktatásból rendszerint kimarad a nápolyi iskola, amelynek képviselői, mint például *Genovesi*, rámutattak arra, hogy nincs boldogság társadalmi vetület, közösségi dimenzió nél-

kül. Vagyis a boldogság és a pozitív interperszonális, személytől személyig ható kapcsolat ugyanazon éremnek a két oldala.

„Ez azt jelenti, hogy a kapitalizmus a végét járja?” – teszi fel a kérdést *Luigino Bruni* professzor¹. „Nem valószínű – fejt ki egy testvér-lapunknak adott interjúbán. – Ám lehet, hogy a végét látjuk egy olyan pénzügyi, spekulatív kapitalizmusnak, mely az utóbbi két évtizedben fejlődött ki gyors ütemben, és amelynek a jelenlegi válság csak sokatmondó kifejeződése.” Bruni szerint a krízis okai nemcsak a pénzügyi rendszerben gyökereznek, hanem az emberek életstílusában és fogyasztási szokásaiban is. A modern gazdaság bankok és pénzügyi szervezetek nélkül elképzelhetetlen: ezek a közjó megteremtésének lényegi alkotórészei. A bankok azonban „átváltak intézményekből spekulánsokká, nyereszkeszökekké”. A nyereszkesző alany célja, hogy a lehető legnagyobb profitra tegyen szert. Sok gazdasági szakember ezért azt szeretné, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a bankok társadalmi felelősségére, amely-

ÚJ KOR HAJNALÁN...

Chiara Lubich, aki elindította 1991-ben a „közösségi gazdaságot”, már a harmadik évezred küszöbén történelmi korfordulóról beszélt, és állította, hogy a globalizáció által „az emberiség egy eddig sohasem tapasztalt érettségi fokra juthat el”. Ehhez azonban szükség van egy lelkültre: a szeretet lelkültre: „Kapcsolataim során az egyes emberekkel, valamint a különböző vallási, faji és kulturális csoportokkal egyre inkább arra a megállapításra jutottam, hogy a szeretet az ember DNS-ébe van írva. Ez a leghatalmasabb, a legtermékenyebb és a legbiztosabb erő, mely képes összekötni az egész emberiséget; ugyanakkor szívünk, gondolkodásmódunk és választásaink teljes átalakulását kéri.”

II. János Pál pápa is úgy látta, hogy az emberiség válaszut előtt áll: „Milyen civilizáció fog uralkodni a jövőben Földünkön? Tőlünk függ, hogy a szeretet civilizációja, vagy az embertelen önzés lesz a jövő rendszerének alapelve.”

ről elfeledkeztek az utóbbi évtizedekben. A professzor a jövő felé irányítja a figyelmünket: „A válsággal itt a nagy lehetőség, hogy elgondolkozzunk, miért nem lehet fenntartani a jelenlegi életstílust... Ma is kell, hogy legyenek olyan vállalkozók és bankárok, akiket nagyobb célok vezérlelnek, mint egyedül a profitszerzés. Nélkülük nem lesz demokrácia, nem fog működni sem a gazdaság, sem a politika. Leginkább kulturális és antropológiai kihívásokkal nézünk szembe. Mindenkire, minden egyes ember felelősségteljes igyekezetére szükség lesz ahhoz, hogy sikerüljön megoldani a problémákat a piacon belül – és azon kívül is.” A válsággal tehát újra kell fogalmaznunk a fejlődés logikáját és szabályait. ■

Japán üzletemberek elképedt tekintete szegeződik a tokiói tőzsde eredménykijelzőjére.

¹ A *Milano Bicocca Egyetem Közgazdasági Karának docense, a közösségi gazdaság szellemi vezetője, a decemberben felavatott Sophia Egyetem oktatója (cikünket lásd a 18. oldalon).*

MEGTERVEZETT ÉLET

Nagy a felelőssége az orvosoknak, és az orvoshoz fordulóknak is. Az élet tisztelete nemegyszer hősiességet, egyfajta vértanúságot kíván.

Sudár Imre

Az elmúlt tíz évben megduplázódott az abortuszok száma az unió egyik nagy tagországában. Sokan a nyugati kultúra éjszakájáról beszélnek, s úgy tűnik, mintha az embereket alig, vagy egyáltalán nem érdekelnék az erkölcsi kérdések. Sorozatunkban az abortuszszal és a születésszabályozással kapcsolatban válaszol Dr. Veres András püspök.

Tudna az Egyház hatékonyabb segítséget nyújtani az abortusz megelőzésében? Esetleg a nyílt örökbefogadás elősegítésével?

Az emberek nagyon tájékozatlanok ebben a kérdésben. Mindekelőtt tisztáznunk kell, hogy az Egyház nem tiltja, ellenkezőleg, kimondja, hogy minden házaspárnak lelkiismereti kötelessége élni a születésszabályozással: ők tudják, hány gyermeket képesek egészségben felnevelni. Viszont egészségügyi és erkölcsi szempontból egyedül a természetes születésszabályozást tartjuk elfogadhatónak, amely bele van kódolva az emberi

természetbe is. Napjainkban a természetet, az egészséget védő nem hívó emberek is népszerűsítik ezt egyfajta „zöld gondolkodás” jegyében. Egyesek szerint olyan hatékonysággal működtethető, mint a mesterséges születésszabályozás. Több pozitív „mellékhatása” is van: ezek a házaspárok nagyon mély lelki harmóniában élnek; sokszor súlyos betegségek is megelőzhetőek azáltal, hogy a nő figyeli szervezete működését (a természetes születésszabályozásnak ez fontos eleme). Akik így próbálják gyermekeik számát meghatározni, abban a lelki örömben is részesülnek, hogy az életet mindig ajándéknak tudják tekinteni, és készek az elfogadására. A mesterséges születésszabályozásnál ez hiányzik, hiszen az életet minden áron ki akarják iktatni, el akarják kerülni a megfogantatást. Meggyőződésem, hogy a sokféle tapasztalható életellenességnak, étellel szembeni agresszivitásnak is itt van a gyökere. Már a házaseletben, a családtervezésben ott van ez a gondolkodásmód. Gondoljunk csak bele, mennyi agresszivitást szülhet más területen is az, ha évek, évtizedek múlnak el ilyen életfelfogásban.

Az előzetes örökbefogadás lehetősége sokat segítene. A korábbi években bizonyos miniszteri szintű beszélgetéseken magam is próbáltam az ügyet előmozdítani. Nem könnyű! Más szemlélet irányítja ma az örökbefogadás törvényét, intézői nem keresztény

szempontok szerint gondolkodnak. Az Egyház lehetősége, hogy egyrészt mindig felhívja a figyelmet az élet védelmére, másrészt, ahol problémát jelent a megfogant élet elfogadása, ott igyekszik gyakorlati segítséget is adni, nem csak szóbeli tanácsot. Egyes szerzetesrendek házai, illetve az Egyház fenntartásában lévő intézmények be tudják fogadni ezeket az anyákat, és segíteni tudnak nekik, hogy világra hozzák gyermeküket. Ha az elutasítás mégis akkora, hogy nem vállalják a felnevelését, akkor lehetőséget keresnek az örökbefogadásra, illetve örökbefogadásra, hogy a gyermek mégis családban nőhessen fel.

Egyes gyógyszerek nagyon súlyos egészségkárosító hatással lehetnek egy megfogant magzatra, akár még két-három évvel is a szedésük után. Ez idő alatt nem lehet terhes az illető, ezt többszörösen aláíratják vele. Ha mégis bekövetkezik, előfordulhat, hogy egy házaspár inkább abortuszra megy...

Az anyának ismernie kell a gyógyszer szedésével járó következményeket. Az orvos ott követne el mulasztást, ha erre nem hívná fel a figyelmét. Ez után a házaspárnak döntenie kell, hogy milyen módját választja a születésszabályozásnak. Mivel elsődlegesen nem az élet ellen való cselekedetről van szó, felvetődik, hogy szedhet-e fogamzásgátló tablettát

vagy nem. A legtöbb esetben azt látom, hogy erkölcsi téren nagyon könnyen túleszik magukat ezen az emberek. Minden azon múlik, hogy a házastársak között milyen az erkölcsi normaközösség, illetve milyen a párkapcsolat, és mennyire tudnak ebben harmonikusan együtt gondolkodni és cselekedni.

Egyébként a fogamzásgátló szerek következménye is egészségkárosító hatású, a megfogant életre, és az anyára nézve is. Olyan szervi változásokat, károsodásokat okoznak, amikről nem beszél a gyógyszeripar vagy az orvostudomány, mert érdeke, hogy minél szélesebb körben legyenek használatosak a szereik. Belső orvosi körökben azért világosan szólnak arról, hogy bizonyos szövődmények egyértelműen a fogamzásgátló szerek következményei. Az Egyház már ezért sem fogadhatja el a használatukat.

Amikor egy anyának korábbi szülésénél már támadtak problémái, és azzal lehet számolni, hogy a sok gyerek mellett meghal egy következő terhességben, mennyire kap felmentést az Egyháztól, ha mechanikus fogamzásszabályozáshoz folyamodik? Ezek ugyanis nem vesélyeztetik az anya életét.

Amikor úgy tűnik, minden újabb fogantatás életveszélyt jelent, a házaspárnak erkölcsi felelőssége tudatában el kell gondolkodnia a helyes cselekvési módon. Sokszor a nőgyógyászok – mivel nem a keresztény mentalitás érvényesül körükben – nagyon könnyen kimondják, hogy valakinek nem lehet több gyermeke, tehát védekezni kell, esetleg sterilizálást javasolnak. Én magam ismerek jó néhány olyan gyermeket, aki

ilyen orvosi tanács ellenére született meg, és egészséges ő is, az édesanyja is. A kérdéses esetben olyan keresztény meggyőződésű nőgyógyáshoz forduljon a házaspár, aki egészen biztosan felelősségének és tudásának teljes birtokában fog tanácsot adni. Amennyiben az orvos megítélése szerint valóban életveszélyről van szó, az Egyház is megengedő irányukban. Ha a testi megtartóztatással együtt járó természetes születésszabályozást nem tudják vállalni, mert a párkapcsolatukat féltik, vagy rendkívüli nehézséget találnak benne, illetve lehetetlenné válik, hogy így éljenek, akkor a házaspár a gyóntatóval megbeszélheti, milyen módon éljék ezután a házaseletet. A kisebb vagy nagyobb rossz választásának a dilemmája ez.

Más a helyzet, amikor a már megfogant élet világra hozása a kérdés. Ilyenkor is előfordul, hogy az orvosok abortálást javasolnak. A hívó ember azonban tudja, hogy az életet a végsőkéig védeni kell. Csak a végső stádiumban kell dönteni, amikor már valóban az a kérdés, hogy anya vagy gyermeke. Ám a műtét kifejezetten ekkor sem irányulhat a gyermek életének a kioltására. Az életre nyitottság, az élet tisztelete, a saját életéről való lemondás készsége hősiességet kíván, egyfajta vértanúságot is magában hordoz. Keresztény házaspárok erre nagyon szép példát mutatnak: 2004-ben egy olasz édesanyát (*Giovanna Berretta Molla*) avattak így szentté, aki életét áldozta születendő gyermekéért. ■

PrNewswire/CN

SZLOVÁK-MAGYAR EST

Adám Áttila

A Kassai Teológiai Tanszék Párbeszédért Központja, a Magyar Pasztorációs Központ és az Új Emberiség Polgári Kör kulturális estet szervezett Megbocsátunk és bocsánatot kérünk címmel október 26-án. A Kassán harmadik alkalommal megrendezett magyar-szlovák esten szlovák és magyar egyházi személyek, köztük Alojz Tkáč kassai érsek, Székely János esztergombudapesti segédpüspök, Kozma Gábor, a szegedi Hittudományi Fő-

iskola rektora, valamint Jozef Knapík, Kassa főpolgármestere is részt vettek. Előadások hangzottak el, majd Matúš Ferko, Alena Davidova, Ujpál Gabriella és Erik Jámboer előadóművészek műsorával zárult a program. A mintegy százötven résztvevő között voltak diákok és tanárok, szlovákok és magyarok, római és görög katolikusok, evangélikusok és reformátusok, zsidók és felekezeten kívüliek is.

November elején František Tondra, a Szlovák Püspöki Konferencia elnöke nyilatkozatot tett közzé, melyben minden jóakarátú embert felszólít arra, hogy „mindenki a saját lehetőségeinek megfelelően segítse a két nemzet közti megbékélést, és határolódjon el minden szélsőséges megnyilvánulástól.” A nyilatkozatot a Magyar Katolikus Püspöki Kar közleményben erősítette meg, amelyben ez áll: „Közös kötelességünk, hogy az igazságosság, a megbékélés és az alkotó szeretet jegyében fáradozzunk térségünk népeinek együttélése érdekében.”

Ezzel egy időben, december folyamán Csehország és Ausztria egyházi vezetői is szót emeltek az országaik közötti régi ellentétek legyőzéséért.

Még nagyobb jelentőséget adhat ezeknek a kezdeményezéseknek, és további megerősítést jelenthet, hogy az ENSZ 2009-re meghirdette a kiengesztelődés évét.

ÖKUMENÉ-DÍJ 2008

Az Együtt Európáért kezdeményezésnek ítélték oda az Unità dei Cristiani egyesület 2008-as Ökumené-díját. Méltatásában Walter Kasper bíboros hangsúlyozta: a kezdeményezés a különböző egyházakban működő lelkeségi mozgalmak összefogása által láthatóvá tette, hogy az ökumenizmus nem az identitás feladását jelenti, hanem a párbeszédén keresztül folyamatos, kölcsönös gazdagodást. A 2004-ben és 2007-ben Stuttgartban megrendezett kongresszusok bizonyították: a lelkeségi mozgalmak össze tudnak fogni a keresztény Európáért. Az elismerés újabb ösztönzést adott az Együtt Európáért folyamatnak, melynek következő magyarországi állomása lesz a 2009. április 25-ére tervezett találkozó.

AFRIKA-EST

Az Új Emberiség mozgalom december 5-én Afrika-estet szervezett Budapesten. A bevétellel a Testvériség Afrikával programot támogatták, amely tehetséges fiataloknak teszi lehetővé, hogy saját országukban

diplomát szerezzenek. A támogatás feltétele, hogy az egyetem után hazájukban maradnak, s hozzájárulnak országuk felzárkózásához, társadalmi és gazdasági fejlődéséhez. A program ismertetésén kívül az est résztvevői meghallgatták egy fiatal házaspár fényképes beszámolóját, akik önkéntes munkát végeztek Tanzániában. Kóstolónak afrikai ételkülönlegességek kerültek terítékre.

CEFERINO-HÁZ

Gyömrőn mintegy százharminc Szentírást szerető cigány testvér jött össze szeptemberben ünnepelni az Isten szavát. A vándorevangélium-csoportok találkozóján beszámolók hangzottak el arról, hogy az egész év folyamán rendszeresen Szentírást olvasók személyes, családi, és közösségi életét hogyan újítja meg Krisztus tanítása. A találkozó témája a megbocsátás volt. Délután a gyerekek és fiatalok jelenetekben, táncjátékokban elevenítették meg az evangélium példabeszédeit. A napot a rácsodálkozás a hagyományok szépségére, a megosztott örömei és fájdalmak jellemezték. A pozitív élményekben sok negatív kép és előítélet is feloldódott.

KATOLIKUS-ZSIDÓ KONFERENCIA BUDAPESTEN

A Katolikus-Zsidó Kapcsolatok Nemzetközi Bizottságának (ILC) szervezésében Budapesten rendezték meg a huszadik nemzetközi katolikus-zsidó konferenciát november

9. és 12. között. A több évtizedes múltra visszatekintő rendezvényt sorozat elsődleges célja a két vallás közötti párbeszéd előmozdítása.

A budapesti találkozón fiatalok is részt vettek, jelen volt a Fokoláre Mozgalom és a Sant'Egidio közösség több képviselője. Működésükről elismerően szólt a konferencián többek között Walter Kasper bíboros és David Rosen főrabbi is. 2009. június végén egy katolikus-zsidó ifjúsági kongresszus lesz Castel Gandolfóban.

Jelenleg hat nagyobb (évi legalább 1000 áldozatot követelő) fegyveres konfliktus zajlik a Földön: polgárháború Sri Lankán 1983 óta, háború Afganisztánban 2001-től, Darfúrban (Szudán) és Irakban 2003-tól, Pakisztánban 2004 óta, és Szomáliában 2006 óta. Ezen kívül 30 kisebb vagy helyi háború is zajlik Közép- és Dél-Amerikában, Afrikában és Ázsiában, a terrorizmusról nem is beszélve.

„A BÉKE VELÜNK KEZDŐDIK... AKÁRCSAK A HÁBORÚ”

Az év mindig a béke világnapjával kezdődik. Földünket sok helyen tépázzák háborúk, fegyveres konfliktusok, erőszak. XVI. Benedek pápa szerint a világ békéjét az igazságosság és a megújult etikájú párbeszéd alapjára kell helyezni.

Két szemelvény Chiara Lubichtól, aki tavaly költözött az örökkévalóságba, és Iginio Giordanitól, akit a boldoggá avatását kezdeményező püspök „a béke és az egyetemes testvériség emberének” nevez.

A háborús kiadások védelmében felhozott legfőbb érv az alábbi pogány mondásból ered: *Si vis pacem para bellum* (ha békét akarsz, készülj a háborúra). Ez olyan, mintha azt mondanánk: ha egészséges akarsz lenni, szedjél össze egy tüdőgyulladást; ha meg akarsz gazdagodni, szórd a pénzt; ha a jót akarod, tedd a rosszat...

Hogy az emberektől ne féljünk, szeretnünk kell őket...

Arra a pogányok is képesek voltak, hogy egyedül a barátaitak szeressék. A parancsolat a politikában is érvényes. Főleg a politikában, ahol az ésszerűtlen szenvedélyek elszabadulnak, ahol még nagyobb merészség kell a derű, vagyis a béke megőrzéséhez, és ahol kimondottan hősiesség teljesítmény megmaradni a szeretetben a megannyi törtetés, intrika és nyomorúság közepette. Ám Krisztus a politikát is meg akarta váltani, hogy a béke és az élet szolgálatába állítsa...

A gonoszság ma is, mint mindig, az ember szívében születik: tehát ott kell gyógyítani. Önmagában nem elégséges a háború veszélyének elhárításához sem a fegyverkezés, sem a leszerelés. Azt az agresszív, kizsákmányoló és egyeduradalomra törő szellemiséget kell kiirtani, amelyből a háború ered: fel kell újra ébreszteni az emberek lelkiismeretét.

Atomtöltetű vagy sem, immár minden fegyver bumerángxként működik a minket összekötő lelki, gazdasági és politikai összefüggései miatt: végül visszahullik annak a fejére, aki kilőtte. Tegyük úgy, mintha a béke velünk, kettőnkkel kellene, hogy kezdődjön. Csakugyan, a kiindulópontja mindenegyes értelmes teremtmény.

Részletek Iginio Giordani *Az értelmetlen háború* című könyvéből (Città Nuova, Róma, 2003.)

A z egyének, a csoportok és a népek közötti egységre törekszünk. Álmunk egy eljövendő világ – egy szóban összefoglalva: az egyesült világ –, mely békét hoz a földkerekségnek.

S vajon mi az egység köteléke és a béke forrása?

A szeretet. A szeretet, mely ott rejtőzik minden emberi szív mélyén. Krisztus követői ezt a szeretetet az agapéban találhatják, mely részesedés Isten életéből, szeretetéből. Ez a szeretet erős, képes szeretni azt is, aki nem viszonzja, hanem támadóan, ellenséggé viselkedik. A szeretet képes megbocsátani is.

A más vallásúak ezt a szeretetet jóakaratnak nevezhetik. Kifejezi a sok vallásban megtalálható arany szabály is, mely így szól: „Tedd azt másokkal, amit szeretnél, hogy veled is tegyenek. Ne tégy olyat másokkal, aminek te se örülnél.”

A nem vallásos embereknek emberbaráti szeretetet, szolidaritást, erőszakmentességet jelenthet.

Olyan szeretet tehát, amely emberi és isteni egyaránt – nem zárja ki a csupán emberi szeretetet –, és összekapcsol egymással férfiakat és nőket, gyerekeket és időseket, különböző társadalmi helyzetű embereket: egyetlen szívet formál belőlük.

Ennek pedig mind lelki, mind földi következményei: a teljes vagy részleges sorsközösség-vállalás, mindenkor a béke légköre.

Részlet Chiara Lubich beszédéből az ENSZ-székházában (New York, 1997. május 28.)

Szerkesztette: Bartus Sándor

tem át a küszöbét. Természetesen az Ökumenikus Tanács elnökévé történt ismételt megválasztásom is talán jelzi, úgy ismernek, mint aki elhivatottságot érez az egyházak egymáshoz közeledésének és lelki-hitbeli egységének a munkálásában. Sok öröm részese lehetek e szolgálatban.

Püspök úr valamikor annak a genfi ökumenikus Bossey Intézetnek volt hallgatója, amelyet Chiara Lubich is meglátogatott 2002-ben. Hogyan szolgálhatják az intézmények az ökumenikus párbeszédet?

Szívesen gondolok vissza a svájci Bossey-ban eltöltött időre. Nyolc felekezet lelkészei és diákjai tanultunk együtt, ismertük meg egymás egyházainak hitéletét, liturgiáját és teológiai gondolkodását. Kiváló, különböző felekezetekhez tartozó professzorok előadásait hallgattuk, és irányításuk alatt végeztük tudományos munkánkat. Magam éppen itt mélyedtem el az egyháztan tudományában. Kitűnő légkörben sokat beszélgettünk, egy kollégiumban éltünk 32 kilométerre Genftől. Így módunk volt az Egyházak Világtanácsa és a felekezeti világszervezetek életét és struktúráját is megismerni. Egymás istentiszteletein, miséin is mindig kölcsönösen részt vettünk. Kevés ennél jobb hely lehet a világon a párbeszédre. Bizonyára ezért látogathattam ide Chiara Lubich testvérünk is.

A Fokoláre Mozgalmat közelebről az „Együtt Európáért” találkozók ismerte meg, amelyet az európai keresztény mozgalmak és közösségek szerveztek. Hogyan adhatunk mi, különböző felekezetű keresztények, együtt lelket Európának?

Meghatározó élmény volt számomra a stuttgarti találkozó. Átéltam a laikus apostolátus igazi

LIBANONI TALÁLKOZÁSOK

A Fokoláre Mozgalom püspök barátai szeptemberben rendezték meg évente ismétlődő ökumenikus találkozójukat, amelyen ez alkalommal részt vett Magyarországról D. Szebik Imre evangélikus püspök is. Őt kérdezzük ökumenikus elkötelezettségéről és a libanoni találkozó tapasztalatairól.

Tóth Ilona

Minden évben más-más országban jönnek össze. Ezúttal Libanonra esett a választás, ahol a palesztinok kivándorlása előtt a lakosság 70%-a keresztény volt, 30%-a pedig muzulmán. Az elmúlt évek alatt ez az arány megfordult. A püspökök Szent Pál nyomdokán eljutottak Damaszkuszba, és találkoztak az ottani pátriárkákkal. Muszlim vallási vezetőket is meglatogattak.

„És az Ige testté lett...” – ez volt a rendezvény címe, mely az egység és a testvériség üzenetét közvetíti, eszköze az emberek és a népek kö-

zötti konfliktusok megoldásának, hogy az emberiség visszanyerje összhangját, a szépséget és a békét, amilyennek Isten teremtette.

Püspök úr a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke. Ez egyben ökumenikus elhivatottságának is a jele?

Gyermekkorom óta érdeklődöm a más felekezetű keresztények iránt. Szülőfalumban, a Győr-Moson-Sopron megyei Lébényben, egy 1206-ban épült román stílusú templom áll. Ezt az én őseim is építették, ezért mindig szívesen lép-

értelmét és gazdag tartalmát az összetartozás jegyében. Európának éppen erre a jézusi lelkületre, vagy még pontosabban a Szentlélekre van szüksége, különben elveszíti tartását, keresztény kultúrájának gyökereit, igazi keresztény erkölcsiségét. Erről együtt kell tanúskodnunk nekünk, különböző egyházaknak és papoknak, valamint egyháztagoknak. Nem elég a klérus szava, a laikusoknak is – más szóval Isten egész nagy családjának – hangsúlyoznia kell, kihez tartozunk, hogy számunkra érték és mérték Isten igéje, Jézus szava.

Püspök úr számos olyan nemzetközi rendezvényen részt vett az elmúlt években, amelyek az ökumenizmust voltak hivatottak szolgálni. Volt valami, ami Libanonban különösen is megragadta?

Igen, Libanonban az egyházak mélyebb ökumenikus összetartozását éltem át, mint itthon Európában. Ez akkor is igaz, ha a résztvevő püspökök többsége Európából érkezett. A helyi keresztény egyházak: katolikusok és ortodoxok, maroniták és protestánsok együtt hangsúlyozták, hogy téves az a felfogás, amely az ökumené alapjának a közös hitigazságokat tekint. Jóllehet ez is bőséggel adott, gondoljunk a közös Szentírára, az egyetemes hitvallásokra, sok-sok közös énekünkre, a liturgiák gazdag tartalmi átfedéseire. De a külső világ Jézus szerint is arról ismeri meg a tanítványokat és a ta-

nítványok egyházait, ha mélyen és őszintén szeretik egymást. Hiszen együtt valljuk: Az Isten szeretet. Ebből források a mi szeretetünk is. Együtt ott vagyunk az Ő közelében. Ez a hiteles tanúságtétel alapja.

A másik meglepő kijelentés az iszlám főmufti ajkáról hangzott el. A keresztényekre szüksége van Libanon társadalmának. A mindössze 30%-nyi kisebbségben élő kereszténység úgy tudja áthatni a többségében muszlim nemzetet, hogy azok igénylik a hívő emberek jelenlétét, nemzetépítő szolgálatát. Mondják-e ezt rólunk hazánkban? Érdemes rajta elgondolkodni!

„És az Ige testté lett” címet viselte a püspöki találkozó. Hogyan lehet összekötő kapocs Isten igéje a különböző keresztény egyházak között?

Ez talán a legtermészetesebb. Együtt olvassuk és hallgatjuk. Mindannyiunk számára közös tekintély és kiindulási pont a Szentírás. Ezt gyakoroltuk bejárati együttlétünk alatt is. Külön és együtt is tartottunk misét, illetve istentiszteletet. Együtt kell megértenünk a mindig aktuális üzenetet.

Mi célt szolgál a keresztény egységtörekvés folyamatában a muszlim vezetőkkel való találkozás?

Kettős céllal kerestük fel a muszlim vallási vezetőket. Kifejezésre kívántuk juttatni, hogy a

sokkal kisebb létszámú egyházak mögött ott állunk imádságainkkal és segítő szeretetünkkel. Nincsenek magukra hagyva. Ugyanakkor jelezni akartuk, hogy muszlim hívő testvéreinket – hiszen egyistenhívő embertársaink – Istent másként imádni akaró közösségeknek tekintjük, akik iránt a felebaráti szeretetre kötelez Jézus szava.

Püspök úr tervei? A cédrusok országában szerzett tapasztalat hogyan kamatozik majd az itthoni ökumenikus párbeszédben?

Még elkötelezettebben, még bátrabban kell szólnunk Jézus imádságáról: hogy mindnyájan egy legyünk! (vö. Jn 17,21) Még többször kell Szent Pál apostol igéjét szívünkre vennünk – ebben az évben különösen: Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindeneknek, Ő van mindenek felett, és mindenek által és mindenekben (Ef 4,4-6). ■

D. Székely Imre fotóalbumából (3)

EGYETEMI DIPLOMA AZ „EGYSÉG KULTÚRÁJÁRÓL”

2008. december 1-jén Loppianóban hivatalosan is megnyílt a Sophia Egyetemi Intézet az egyházi, az egyetemi, a kulturális és a politikai élet számos rangos képviselőjének jelenlétében. Szerzőnk az egyetem oktatója.

Tóth Pál

Az olasz közszolgálati televízió reggeli beszélgetős műsorában is foglalkozott a *Sophia Egyetemi Intézet* megnyitásával. „Mesterképzés az egység kultúrájáról. Te beiratkoznál erre?” – kérdezte az egyik újságíró a másiktól. „Hogyne, feltétlenül” – válaszolt a másik, aki szemmel lát-

hatóan tájékozott volt a témában. „De hát mire jó egy ilyen diploma?” A választ *Sergio Zavoli*, neves közéleti személyiség adta meg: Az igazi egyetemnek nem csupán piacképes szaktudást kell nyújtania, hanem olyan felelős értelmiséget kell képeznie, amely megfelelő látásmóddal rendelkezik a társa-

dalmi problémák kezelésére. És a Sophia erre vállalkozik: helyreállítani az ember belső egységét, megtalálni azt a *bölcsességet*, amelyet az európai kultúra napjainkra talán elveszített, hogy ennek fényében integrálja és az ember javára fordítsa mindazt a tudást, amivel rendelkezünk.

Tények és tervek

A Sophia Egyetemi Intézetet Chiara Lubich alapította. A Szentszék 2007. december 7-én kelt dekrétumával hivatalosan független egyetemi intézmény.

2008. október 13-án „Az egység kultúrája” szakon indult meg a két éves bolognai rendszerű mesterképzés Loppianóban, egy filozófiai-teológiai és egy politikai-közgazdasági szakirányon. Az első évfolyamon 40 olyan hallgató kezdte meg tanulmányait 14 országból, akinek már van első szintű egyetemi diplomája: jogászok, közgazdászok, mérnökök, pszichológusok, filozófusok. Közülük többen rendelkeznek már szakmai gyakorlattal. A mester diploma megszerzése után a hallgatók doktori képzésben folytathatják tanulmányaikat. A képzés és a teljes ellátás költsége egy tanévre jelenleg 8000 Euró. A hallgatóknak lehetőségük van különféle támogatások és ösztöndíjak elnyerésére.

A Sophia új szakok indítását is tervezi a jövőben, és több országra kiterjedő egyetemi hálózattá kíván fejlődni.

puló közösség. Ez az erőteljes karizma új fénybe helyezi, új összképbe foglalja a korábban megszerzett tudást és szakmai tapasztalatot. A Sophia feladata, hogy kutatási és képzési programjaival ezt az integrációt elősegítse, és olyan értelmiséget képezzen, amely megfelelően tudja segíteni az egység kibontakozását.

„Az egyetem eszméje a keresztény Európában született a középkorban, és annak az egyetemes tudásnak a megszerzését tűzte ki célul, amely nyitott Isten igazságára, és az embert szolgálja. Mára a felsőoktatás többnyire a speciális szakképzés megszerzésének színtere, és gyakran szem elől téveszti a személy javát” – mondja *Piero Coda*, a Sophia dékánja. Az új egyetemi intézet nem csupán a különféle tudásterületek integrációját tűzi ki célul egy interdiszciplináris szemléletű oktatás keretében, hanem a tudás és alkalmazás, az eszme és az élet összekapcsolását is.

A Sophia így egyfajta társadalmi laboratóriummá válik a társadalmi és kulturális különbségek kezelésére, a közösségi tervezési és döntési folyamatok első megvalósítására, a párbeszéd különböző

A megnyitóra jelent meg először az egyetemi intézet saját tudományos folyóirata.

formáinak megélésére. Az oktatás szerves részeként heti három alkalommal oktatók és diákok a Szentírás fényében együtt reflektálnak közös életükre. Szabad kommunikáció ez azoknak az eszméknek a személyes és közösségi megéléséről a hétköznapi konkrét körülményei között, amelyek a Sophia szellemiségét alkotják. Szóba kerül, hogy milyen gyümölcsöket hozott az evangélium egy-egy igéje, milyen nehézségeket okoz valamelyik tananyag elsajátítása, milyen új ötleteket szült valakiben egy hétfégi konferencia a közösségi gazdaságról. Igazi szellemi kohó ez, ahol gondolatok, szándékok, elhatározások formálódnak.

„Az egyetem eredetileg közösségnek indult – folytatja *Piero Coda* –, ahol tanárok és diákok szoros életközösségben, egymással folyamatos párbeszédben végezték a kutatást és az oktatást. A Sophia nem csupán ehhez az eredeti eszméhez szeretne visszatérni, hanem tovább is szeretne lépni. Chiara Lubich azt a bölcsességet látta megtestesülni egyetemünkön, amelyet a közösségben jelen lévő Jézus ajándékoz. Egy ilyen erős közösségi tapasztalat folyamatos intellektuális megújulást kíván a résztvevőktől, és az új felfedezések folyamatos élményét nyújtja.”

Az egység karizmája az elmúlt években eredeti és hatékony megoldásokat javasolt a társadalmi, gazdasági és kulturális élet számos problémájára. Chiara Lubich lelkiisége olyan projekteken testesül meg világszerte, melyeknek alapja a konkrét körülményekben megélt egység, a szereteten ala-

Miért választottam a Sophiát?

Amarilys Gott, Venezuela: Politikai törekvéseim indítórugója az a felelősség volt, amelyet a nélkülözők, a hazámat sújtó gazdasági és politikai válság áldozatai iránt éreztem. Éveken át az egyik párt önkénteseként dolgoztam, később, elvégeztem a politikatudományi mester szakot. Meggyőződésemmé vált, hogy országunknak olyan karizmatikus vezetőkre van szüksége, akik képzettségüknek köszönhetően a társadalmi jelenségeket értelmezni tudják, és képesek megtalálni a megfelelő eszközöket a problémák megoldására. Politikai szerepvállalásom lehetővé tette, hogy bejus- sak Venezuela legfelsőbb rétegeibe, fiatal latin-amerikai vezetők csoportjába, amely meghívást kapott a Fehér Házba és az Európai Parlamentbe. Tanulmányaimat az Egyesült Államok valamelyik rangos egyetemén, a Stanfordon vagy a Columbián folytathattam volna. Nem hagyott azonban nyugodni a benyomás, hogy minél inkább része leszek a politikai elitnek, annál távolabb kerülök eredeti célkitűzéseimtől, amikor a legszegényebbek iránti elköteleződés juttatott előre a politikában és nem más. Ebben a lelkiállapotban vettem kézbe a Sophia programját, és némi lelki tusakodás után úgy döntöttem, hogy a „top” egyetemek helyett ezt választom. Nem állítom, hogy könnyű volt megválni attól a világtól, amelyben egyre otthonosabban mozogtam. Mindig azt gondoltam, hogy az ember tudjon következetes és radikális lenni. Talán ez az elszakadás jó gyakorlat arra, hogy a politikus ne ragaszkodjon a hatalomhoz.

Carlos López Lizárraga, Mexikó: Informatikus mérnök vagyok, tanulmányaimat Mexikóban és Japánban végeztem, négy éve dolgozom. Amikor japánul tanultam, jobban megértettem a kulturális különbségek szerepét, és növekedett bennem a tisztelet a másik ember iránt. Arra törekedtem, hogy első gazdasági vállalkozásomban meghonosítsam ezt az új kapcsolati kultúrát, a piaci verseny hatására azonban a nyereség realizálása fontosabbá vált, mint az a szolgáltatás, amit az emberek javára akartunk nyújtani.

Ebben az időszakban ismertem meg a Közösségi gazdaság programját. Brazíliába utaztam, hogy a helyszínen tanulmányozzam az új projektet. Miután néhány hónapig magam is dolgoztam ezeknél a cégeknél, rájöttem, hogy mi a lényege: vezetők és alkalmazottak képesek egymást személyként kezelni, és ellenállni annak, hogy valami más elv (hatalom vagy pénz) legyen a tevékenységük mozgatórugója. És a sikerük kulcsa is abban rejlik, hogy igazi kapcsolat van közöttük.

Most nekem is van Mexikóban egy kis vállalkozásom, amely csatlakozott a Közösségi gazdasághoz. A Sophián folytatott tanulmányaim célja az, hogy megalapozzam magamban ezt az értékrendet, és az első helyen mindig az ember álljon. Szeretném következetesen alkalmazni ezt az elvet a gazdasági életben is, hozzájárulni ezzel egy olyan gazdasági környezet kialakításához, amelyben az ember tisztelete alapvető kritérium a döntések meghozatalában.

A családokat különösen is próbára teszi a jelen gazdasági helyzet. Rendhagyó látogatás a Szegeden élő Rózsa házaspárnál.

Attila és Mariann házában otthonosság, meleg családi fészek fogad. A két mosolygós kamaszfiú, Bence és Máté lefekvéshez készülődik, a kilenc hónapos Anna már alszik. Finom tea az asztalon, süteményillat tölti be a nappalit. Béke és öröm. Beszélgetésbe kezdünk a világ helyzetéről, a családok reményéről. Vajon nem félnek a jövőtől?

– De igen, mi is félünk a ránk leselkedő veszélyektől, nehézségektől, hazudnánk, ha le akarnánk tagadni – mondja Mariann. Ahogy háborút megjárt nagyapám emlegette: a katonák közül az halt meg, aki nem érzett félelmet.

– Történekmár a mi életünkben is olyan események, amik meghajlították a derekunkat Isten előtt – teszi hozzá Attila.

Felidéződnek bennem első találkozásaink, ahogy megismertük őt. Feltűnt a templomban ez az egyedülálló, életerős fiatalember. Egyszer megszólítottuk. Nyolc év házasság után már évek óta külön élt a családjától. Soha nem hibáztatta a feleségét. Mariann is kereste az útját, a megoldást. Próbáltunk melléjük állni sokan és sokféleképpen. Aztán Attila bekapcsolódott a családokról folytatott kerekasztal-beszélgetésekbe, ahol megtapasztaltuk mély hitét. Együtt töltöttük a szilvesztert, Mariann és a fiúk is ott voltak. A következő beszélgetésre már Mariann is eljött. Ekkor tudtuk meg, hogy idő közben felmerült közöttük: újrakezdik a kapcsolatukat. Bátor lépés volt, amelyet további lépések követtek.

BÁTORSÁG, NE FÉLJETEK!

Hosszú és nehéz út volt, míg újra megtalálták Istent és egymást. Miután ismét összeházasodtak, igyekeztek új alapokra építeni közös életüket. Áldásos évek következtek, és tartanak máig. Csodával határos módon jutottak egy olyan házhoz, amelyről mindig is álmodtak. Illetve álmodni sem mertek – akkori anyagi helyzetükben. Másik vágyuk is teljesült, hogy szülessen még egy gyermekük a két nagyfiú mellé. A beköltözésük hetében fogant meg Anna lányuk. Ő Isten csodája életükben, mondja Mariann.

Az őszi szünetben néhány

napot Hollókőn töltöttek egy százéves, eredeti palóházban. Két szoba, konyha, alapfelszerelések... De együtt a család.

– A kis alapterületen még inkább kerestük egymás társaságát – fogalmazta meg az átélték különlegességét Attila. – Béke volt, kényelem és csend. A lelkünkben is. Ha valaki azt mondta volna, hogy holnaptól itt kell élnünk ezzel a néhány bőrröndnyi holmival, nyugodt szívvel hagyunk volna hátra mindent,

kezdve az álmházzal, hiszen ami fontos, minden ott volt velünk: mi, egymásnak. Az évek

során megtanulták, sőt természetessé vált számukra, hogy mások felé forduljanak. Attila gyakran a szegénykonyhán érhető utol, Mariann pedig a kórházi elfekvő osztály betegei között. Szakmája szerint is szenvedélybetegeknek nyújt terápiás segítséget.

– Több krízisben lévő házaspár jár hozzánk baráti beszélgetésre – árulja el. – Ez is egy lehetőség, hogy adjunk. Nem is az a lényeg, hogy az ember „látványosan”, vagy „leírható példákkal” segítsen, hanem maga az alkalom az adásra. A kapott ajándékok pedig érezhetőek, tapinthatóak: Úgy tűnik, hogy én segítek a haldokló betegnek, amikor megítatom, meghallgatom vagy fürdetem. Pedig ők törődnek velem. Amit nem mondhattak el az unokáiknak, a szeretteiknek, az a sok talentum, bölcsesség, és szeretet mind énám zúdul sokszor, és segít, hogy feldolgozzam a mindennapi problémákat, segít, hogy *éljem* az életet.

Rózsáék azt vallják, hogy ebben a gazdasági, politikai helyzetben – és egyébként minden helyzetben és mindig – a megoldást, a lelki békét, és a sok-sok örömet csak az adás hozhatja:

– Bízunk Istenben, és a jövőre nézve sem vagyunk borúlátóak. Bízunk abban, hogy a családjuk együtt marad, és ebből kapunk erőt ahhoz, hogy átvészeljük a nehézségeket. Isten ezentúl is átvezet majd bennünket az elkövetkező veszedelmes útkereszteződéseken is. ■

**Erhardt
Krisztina**

Családi fotóalbum (2)

BARÁTSÁGGAL A BÉKE FELÉ

XVI. Benedek a mártírok példájával biztatta a közösséget: „A vereségből, az evangéliumért szenvedők lealacsonyodásából olyan erő szabadul fel, amelyet a világ nem ismer: »mert amikor gyenge vagyok, akkor vagyok erős« – hirdeti Pál apostol (2Kor 12,10). Ez a szeretet ereje, amely a látszólagos vereségben fegyvertelen és diadalmas. Olyan erő, amely kihívja maga ellen a halált – és legyőzi... Ti is fáradozzatok azon, hogy kövessétek az ő bátorságukat és kitartásukat az evangélium szolgálatában, különösen a szegények között. Legyetek a béke és a kiengesztelődés munkásai...”

Antalfi Agnes

A Sant'Egidio Közösség 40. évfordulója kapcsán beszélgettünk Klemencz Zsuzsával, Körtvélyessy Mónikával és Kocsis Zsuzsannával.

2008-ban ünnepeltétek a közösség 40 éves évfordulóját. Mi volt ebben a legszembetűnőbb, legemlékezetesebb esemény?

2008. április 7-én XVI. Benedek pápa ellátogatott a római San Bartolomeo bazilikába, amely a XX. századi vértanúk emlékhelye, és közösségünk esti imádságainak egyik otthona. II. János Pál idejében kezdtük el itt összegyűjteni azoknak a keresztényeknek az emlékeit, akik az utóbbi évtizedekben életüket adták az evangéliumért.

Köztük van Oscar Romero salvadori érsek, akit az oltárnál öltek meg szentmise közben, mert a szegényeket védelmezte. Vagy a kö-

zösségünkhöz tartozó Floribert, aki a Kongói Demokratikus Köztársaságban élt, és a vámhivatalban dolgozott a határon. 2007. június 8-án éjjel megkínózták és megölték, mert nem fogadott el pénzt, és meg akarta akadályozni egy avas rizsszállítmány bevitelét az országba. Huszonegy éves volt. Az emberek egészsége többet ért neki, mint a pénz.

Magyarországon Erdő Péter bíboros úrral ünnepelhettünk szeptember 27-én. A budapesti liturgián nemcsak magyarországi közösségeink voltak jelen, hanem római, cseh és szlovák testvéreink is. Nagyon hálásak vagyunk az Úrnak az elmúlt négy évtizedért, és

ezért az ünnepért, amelynek közép-pontjában a szegények álltak: bennük ismerhetjük fel Krisztus arcát a mindennapokban – velük együtt akarjuk megélni az ünnepeinket is.

Akkor is a békét építitek, amikor a többi, lelkeségekre jellemző pontot élitek, mint a szegények szolgálata, betegek ápolása, idősök gondozása; sőt akkor is, amikor a kultúrák közti párbeszédért dolgoztok.

2008. november 16-18. között Cipruson rendezte meg a Sant'Egidio Közösség immár 22. alkalommal a vallások és kultúrák közötti párbeszédnek helyet adó béketalálkozót. Gyakran mondjuk, hogy ha saját magunk megváltozunk, jobbak leszünk, akkor változik meg majd a világ is. Ezért jó látni, hogy valódi mozgalmá alakult ez a találkozó: a résztvevők közül sokan évről-évre visszatérnek, és a gyakorlatban látható a békés együttélés, sőt a barátság a különböző felekezetek és vallások képviselői között. A 25 kerekasztal-beszélgetésen olyan témák szerepeltek, mint Európa helyzete, az idegengyűlölet, az izraeli-palesztin párbeszéd, a XX. század mártírjainak öröksége és a XXI. századi szerzetesség lehetőségei. Szó volt az iszlám-keresztény illetve a zsidó-keresztény dialógusról, Irak, Libanon, és távolabbi országok békés együttélésének kérdéséről. Az előző évekhez hasonlóan több

fórum foglalkozott a szegénység elleni küzdelemmel, az emberi jogok kérdéseivel. A találkozó, amelyet sok fontos vallási vezető és politikus megtisztelt jelenlétével, idén is a közösen megfogalmazott békekiáltvány aláírásával és a béke-öleléssel zárult.

Minden nap szembesülünk olyan gondokkal, amelyeknek híre eljut hozzánk és másokhoz a médián keresztül: háborúk, betegségek, természeti katasztrófák, kegyetlenségek nehezítik számtalan ember életét. Ha azt gondoljuk, hogy nem sok közünk van ehhez, ha bezárkózunk, elszigetelődünk, és csak a magunk életével törődünk: ez a legnagyobb probléma.

Fontosnak tartjuk, hogy megnyíljunk a szűkséget szenvedő emberek felé. Az Urat akarjuk követni, Ő mindenkire barátsággal fordult. A világ problémáira válaszként a barátságot szeretnénk megélni azokkal is, akikhez semmiféle természetes kötelék nem fűz: a szociális otthon lakóival, a hajléktalanokkal, akiket hétről hétre látogatunk. A barátságban megtaláljuk a boldogságot.

Mi az, amiért most a napokban hálát adhattok Istennek?

Közösségeink világszerte dolgoznak azért, hogy a halálbüntetést a föld minden országában eltöröljék. 2007 novemberében különböző szervezetekkel együttműködve ötmillió aláírást adtunk át az ENSZ közgyűlésének, amely ezt követően megszavazta a halálbüntetés egyetemes moratóriumát. Hálát adhattunk Istennek, hogy azóta egyre több ország törli el a halálbünte-

Decemberben Andrea Riccardinak ítelték az egyik legrangosabb nemzetközi elismerést, a 2009-es Nagy Károly-díjat. Az indoklás szerint a Sant'Egidio Közösség alapítója „igazi európaiként szenvedélyesen dolgozik a népek és vallások közötti megértés és béke ügyéért”. A kitüntetés birtokosa már Alcide De Gasperi, Konrad Adenauer, Javier Solana, François Mitterrand, Helmut Kohl, Václav Havel, Tony Blair, Bill Clinton, II. János Pál pápa és Angela Merkel is.

tést, és ebben Afrika országai élen járnak. Ha az egész világon sikerül megszüntetni ezt az embertelen büntetést, ha a rosszat jóval próbáljuk legyőzni, akkor maga a világ is emberségesebb lesz.

Mik a terveitek erre az évre?

Jótekonysági koncertet szervezünk az afrikai AIDS-betegeket segítő DREAM program javára. A komolyzenei koncertre 2009. februárjában kerül majd sor.

A Sant'Egidio Közösség indította el ezt a programot. Almunk 2002 óta valóság: az afrikaiak is megkaphatják azt az ellátást, amit az európaiak és amerikaiak. Elsősorban a HIV-pozitív várandós anyák kezelésének köszönhetően gyermekeik 98 százaléka egészségesen jön a világra. A DREAM eddig ötvenezer afrikait kezelt, és ötszázezerre tehető azoknak a száma, akik valamilyen módon részesültek a kísérő programok (higiénizáció, ételmezési program, víztisztító berendezések) áldásából. Magyarországi közösségeink is igyekeznek hozzájárulni a program fenntartásának költségeihez és munkájához. ■

„A világ problémáira válaszként a barátságot szeretnénk megélni azokkal is, akikhez semmiféle természetes kötelék nem fűz: a szociális otthon lakóival, a hajléktalanokkal, akiket hétről hétre látogatunk. A barátságban megtaláljuk a boldogságot.”

La Presse/CN (2)

SZINÓDUS A SZENTÍRÁSRÓL

Az egység és a testvéri közösség intenzív megta-
pasztalása. Az egyház „újra kitavaszodik”, ha az
emberek jobban megismerik és megszeretik Isten
igéjét.

Október hónapban Ró-
mában a Szent Péter té-
ren és környékén sokféle
nyelvet beszélő, a föld különböző
részeiről érkezett püspökök, pa-
pok és világiak csoportjait lehetett
látni, ahogy „együtt mennek”. Ez
a jelentése a görög *sin-hodos*, szinó-
dus szónak, annak a találkozóznak,
amely az információ- és tapasztat-
latcsere helye a pápával a körülötte
lévő testületben. 1965. szeptember
15-én VI. Pál pápa hozta létre ezt
az intézményt a II. Vatikáni Zsinat
hatására. Feladata, hogy választ ta-
láljon a Katolikus Egyház egészét
érintő kérdésekre. 2008. október
5. és 26. között tizenkettedik al-
kalommal ült össze a püspöki szinó-
dus rendes közgyűlése. Témája

ezúttal: „Isten ígéje az Egyház éle-
tében és küldetésében”.

Száztizennhárom püspöki kon-
ferencia és tizenhárom katolikus
keleti egyház képviseletében 253
szinódusi atya, harminchét megfi-
gyelő, tucatnyi szentírástudós, más
keresztény egyházak képviselői és
egy rabbi vett részt a Szinóduson.
Magyarországot Erdő Péter bíbo-
ros, prímás, esztergom-budapesti
érsek és Udvardy György esztergom-
budapesti segédpüspök képviselte.

Marc Ouellet bíboros, québeci ér-
sek (Kanada), a szinódus általános
referense a vitafórumot megelőző
előadásában arra hívta fel a figyel-
met, hogy meg kell változtatnunk
a Szentíráshoz való hozzáállásun-

kat. Nemcsak elméletileg kell meg-
közelítenünk, ahogy az túlnyomó-
részt történik a tanulmányokon
keresztül, hanem életszerűen, sze-
mélyesen. „Ezt fedeztem fel az egy-
házi mozgalmak pedagógiájában,
különösképpen a Fokoláre Mozga-
lomnál, ahol a hangsúlyt a szeretet
gyakorlására fektetik, a szeretet el-
sődlegességére.

Osztóznak az ígében, és az evan-
géliumot a szívükkel értik meg,
nem csak az értelmükkel. Ezt alap-
vetőnek tartom az evangelizáció
jövőbeni fejlődésében és a ke-
reszténység előrehaladásában”
– nyilatkozta később a bíboros
testvérlapunknak, az olasz Città
Nuovának.

XVI. Benedek pápa többször is
felszólalt. Kiemelte, hogy a Szent-
írás segít szilárd talajra helyezni
az életünket: „Homokra épít az az
ember, aki csak a látható, és kéz-
zelfogható dolgokra épít, a siker-
re, a karrierre, a pénzre. Látszólag
ezek lennének az igazi valóságok.
De mindezek egy nap a semmibe
foszlanak. Most is ezt láthatjuk a
nagy bankok összeomlásában: a
pénz eltűnik, semmivé válik...” „Is-
ten ígéje minden más valóság alap-
ja, olyan szilárd, mint a menny, sőt
még annál is szilárdabb, maga a
valóság. Meg kell tehát változtat-
nunk a valóságról alkotott felfogá-
sunkat. Az a realista, aki felismeri
Isten ígében, ebben a látszólag
oly gyenge valóságban mindenek
alapját.”

Az evangélium hirdetésével kap-
csolatban pedig rámutatott: „A
misszió nem valamiféle egyházi
gyarmatosítás, amivel másokat be
akarunk illeszteni a csoportunkba,
hanem kilépés az egyes kultúrák
korlátai közül abba az egyetemes-
ségbe, amely mindenkit összefog,
mindenkit egyesít, mindenkit test-
vérré tesz.” Záróbeszédében így
emlékeztette hallgatóságát: „Fon-
tos megérteni, hogy Isten szavát a

szeretet gesztusaivá kell átalakítanunk, mert emberi gyengeségeink ellenére csak így válik hihetővé az evangélium hirdetése.”

A szinódusi atyák szavazással hagyták jóvá ötvenöt ajánlásukat e három kérdés köré csoportosítva: Isten Igéje az Egyház hitében, életében és küldetésében. Különös jelentősége van a 37. ajánlásnak: először fordult elő, hogy egy ortodox főpap, *I. Bartolomaios*z konstantinápolyi pátriárka gondolatai bekerüljenek a Katolikus Egyház egyik dokumentumába.

Kivételes érdeklődés kísérte a szinódust a más vallások részéről is. Nem véletlen, hiszen a Szentírás maga egyesíti és közelíti egymáshoz a hívő embereket, még ha más vallásúak is. A szinódus külön meghívottja volt *Shear Yashiv Cohen*, Haifa főrabbija, aki felszólalásában arról beszélt, hogyan olvassa és értelmezi a zsidó nép a Szentírást.

Gianfranco Ravasi érsek, a Kultúra Pápai Tanácsának és a Szinódus üzenetét megfogalmazó bizottságnak az elnöke a záró sajtótájékoztatón kifejtette: „Helyes hozzáállásunk kiindulópontja a Biblia esetében a testvéri szeretet, és mint eredményére, úgy kell tekintenünk a kommúnióra. Mert az ígére hallgatás akkor éri el célját, ha általa megtestesül a szeretet, egyedül az fogja megpecsételni.”

A kereszténység ugyanis nem a Könyv vallása, hanem személyes találkozás Istennel, egy élő személlyel az Ige által, hogy létre jöjjön a közösség az emberek között és az Istennel. Az érsek hangsúlyozta: „Aki megismerte a Bibliát, annak – a szeretetet megtestesítve, ami alapvető eleme a Szentírásnak – el kell kezdenie élni azt.”

*Aurelio Molé írása alapján
Szerkesztette: Vizsolyi László*

A szinódusok történetében most volt jelen a legtöbb női résztvevő, közülük négyen világi mozgalmak képviselői. A Fokoláre Mozgalom elnöke is, **Maria Voce** (Emmaus) részt vett és felszólalt. Arról beszélt, hogy Isten ígéje a mozgalom életében kezdettől fogva központi szerepet játszott. Emlékeztetett rá, hogy Chiara Lubich csak az evangéliumot akarta örökölni hagyni követőinek.

„Amikor Ouellet bíboros Chiaráról és a Fokoláre Mozgalom ökumenikus párbeszédéről szólt, logikusnak tűnt, hogy megemlíti az egység lelkeségét is, hiszen az mára közismert, megkérdőjelezhetetlen valósággá vált. Ugyanakkor szerintem – és ezt úgy mondom, mint amerre nekem is mozdulnom kell – nagyobb erővel is kidomborodhatna, hogy az evangéliumot együtt kell megélnünk.

Ha lényegesnek tartjuk, hogy az ígét közösségileg éljük, és természetesnek, hogy az ebből születő tapasztalatokat közösbe tegyük, úgy követőkre találhatunk, és ennek az új evangelizáció is hasznát látja. Mindebben érzem a meghívást, hogy az ige életéről még nagyobb elkötelezettséggel közösen tegyünk tanúságot. Nagyrészt ettől függ, hogy beleszeretnek-e mások Jézusba: hogy megtapasztalják-e a légkört a megélt evangéliumnak. Vagyis nem csak az egyesek tapasztalatától, nem is csak az egzegéta vagy a pap szavaitól, hanem az egyházban, az evangéliumi életben részt vállalt közösségtől.”

„Számptalan üzenetben kérte a Szinódus a békét, és azt, hogy az üldözéseknek vessenek véget. Másrészt előtérbe került, hogy számolni kell a vértanúsággal: Krisztus követésében ez is ott van. A kereszten elhagyott Jézus fényében mutat be Ouellet bíboros az emberiség fájdalmait. Jézus végtelen megsemmisülése ellenére sem szűnt meg Isten Fia lenni. Az ő kiáltásában lelhetjük fel a szenvedés értelmét: nem azzal, hogy behunyjuk a szemünket, hanem úgy, hogy a szenvedést az Igében éljük meg, a meghalt és feltámadt Jézusban.”

Interjúrészlet (CN)

Thomas Klan

VESZÉLYES VIZEKEN

Olvasóink kérték régebben, hogy ne csak az előnyös oldalairól írjunk a korunkat meghatározó új média-technológiáknak, jelesül az internetnek, hanem mutassunk rá a kockázatokra is.

Sokan foglalkoznak az internet veszélyeivel, különösen a gyermekeinket fenyegetőkkel, akik kíváncsiságuk és tapasztalatlanságuk miatt könnyebben eshetnek olyan „csapdába”, amelyeket egy felnőtt messziről elkerül. A médiában internetes gyermekpornográfiáról hallunk, chaten csevegő pedofilekról, online drogдилerekről, vagy éppen

letölthető bombareceptekről. A kamaszgyerekek ugyanakkor napokon keresztül csak a géppel játszanak, a kisiskolások délutánokon át chatelnek, de már 5-6 éves gyerekek is órákat ülnek a számítógép előtt. Ha egy-

szerűen megtiltanánk, azzal az internet rengeteg előnyétől is megfosztanánk őket. Inkább rá kellene ébredni, mennyivel fontosabb a nevelésben a kapcsolat és a párbeszéd!

Nézzünk hát a világháló mélyére, mely – okkal vagy ok nélkül – a szülők zömében félelmet kelt.

Internetszűrők

Mindent meg kell tenni, hogy a szülő csak a megfelelő tartalomhoz biztosítson hozzáférést gyer-

mekeinek. Ebben fontos szerep jut a különböző szűrőknek. Az internetezők átlagéletkora egyre csökken, ezzel párhuzamosan növekszik a névtelenséget kihasználó, ártó szándékú szolgáltatások száma. Miközben egyre több gyerek igyekszik az interneten választ találni kérdéseire – akár érzelmi, egészségügyi problémáira is –, hihetetlenül veszedelmes, romboló hatású válaszokat is kaphat onnan. Ártatlannak tűnhet például az étvágytalanság. Egyes weboldalak részletes „felvilágosítással” szolgálnak arról, miért jó az étvágytalanság, sőt tanácsokat is adnak, milyen gyógyszerekkel lehet elérni, hogy valaki ne legyen éhes. A soványságra vágyó tinédzser számára ezek nagyon ártalmas információk. Ilyenek ellen védhet az internetes szűrő, amely felügyeli a világhálón való kapcsolatot, és megakadályozza a nem kívánt tartalmak letöltését.

Használatuk nem kötődik életkorhoz, a felnőttek számára is lényegesek! A szűrők segítségével megelőzhetjük, hogy akaratlanul is pornográf, vagy egyéb rosszindulatú oldalakra tévedjünk, melyek gyakran vírusokat terjesztenek. Persze ezek sem tökéletesek. Kisgyerekek esetén inkább a „házi könyvtár” ajánlott, azaz nem a tiltott, hanem a megengedett tartalmú oldalak kijelölése. A Windows XP rendszerhez ingyenesen letölthető a „Live One Care” program,

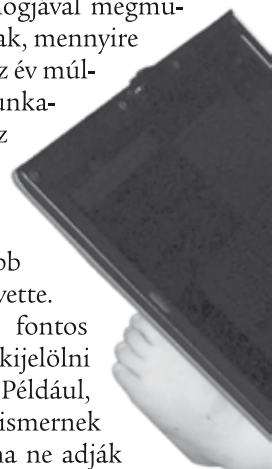
a Vistának pedig beépített „Szülői felügyelet” szűrője van. Olcsó, de nagyon jól használható a magyar www.biztonsagosbongeszes.org is. A bonyolultabbaknál elkél egy szakértő a telepítésnél, néha a karbantartásnál is.

Csevegés (chat), blog

Fontos kérdés a különböző csevegőprogramok kezelése. A Vista és XP biztonsági rendszere képes ellenőrizni a csevegő kapcsolatokat is: a gyermekek csak a szülők által ismert személyekkel léphetnek kapcsolatba, így elejét vehetik a *pedofília* veszélyének.

Érdeemes átnézni a magunkról és gyermekeinkről megosztott információkat is. A gyermek saját bemutatkozó oldalával (egy közösségi portálon), megosztott videóival vagy blogjával megmutathatja a világnak, mennyire vagány. Ám ha tíz év múlva a jövőendő munkaadója utánanéz az interneten, esetleg olyan dolgokat fog találni, hogy inkább mást vesz fel helyette.

A csevegéshez fontos néhány szabályt kijelölni gyerekeinknek. Például, ha valakit nem ismernek személyesen, soha ne adják meg a nevüket, címüket vagy telefonszámukat, mert esetleg má-

sok visszaélhetnek vele. Mindig óvatosan kell kezelni az interneten keresztül kötött új ismeretségeket.

Zene és film

Az internet tálcán kínálja a zene- és filmipar termékeihez való hozzáférést. Ezek döntő többsége azonban illegális, mivel a gyártó nem részesül a bevételből. Nem az a gond, ha valaki egy lemezt lemásol a testvérének, hanem ha széles körben terjeszti – ami büntetendő, mert jelentős bevételtől fosztja meg a kiadót, s így közvetve ellehetetleníti újabb albumok, filmek gyártását.

Egyéb tanácsok szülőknek

Az internet rendkívüli lehetőségeket rejt magában, nem volna szabad félni tőle. II. János Pál pápa *Gyors fejlődés* című levelében azt írja: „Ne féljete az új technológiáktól!” A szülőknek magukra kellene venniük a felelősséget. Mindig is volt nemzedékek közötti feszültség, ám először fordul elő a történelemben, hogy a gyerekek tájékozottabbak szüleiknél. Ezért nincs más megoldás, el kell kezdenünk tanulni a gyermekeinktől. Ha ha-
zaérunk, ne a tévé elé ülünk, ha-

Az Európai Bizottság 2009-2013-ra szóló „Biztonságosabb internet” programja a gyermekek ellen elkövetett internetes visszaélések ellen küzd. Magyarországon a „Biztonságos böngészés program” összefogásra szólít gyermekeink lelki egészsége érdekében.

CN (3)

nem menjünk internetezni velük. Az erre szánt energia fontos befektetés, megtérül később: kevesebb gondunk lesz a serdülőkorral.

Figyeljünk oda arra is, hogy a számítógép ne a gyerekek szobájában legyen, hanem a lakás közös terében. Ezzel egyben a közösségre, eszközeink megosztására is nevelünk. És beszélgetünk sokat, hogy természetessé váljon elmesélni egymásnak, mit találtunk az interneten, mi történt aznap éppen... Nem biztos, hogy könnyű lesz, különösen, ha már nagyobbacsák, és nem alakult ki velük mélyebb kapcsolat.

A nevelőnek olyannak kell lennie, mint a virágkarónak. Nem az a feladata, hogy megszabja, milyen irányba nő-

Egy magyarországi „csevegőprogram” statisztikája:

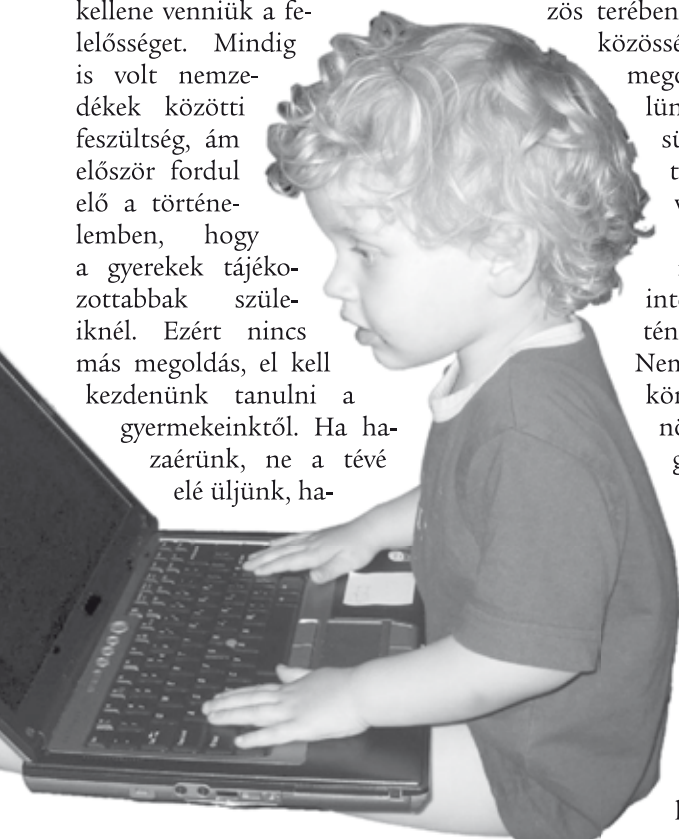
Felhasználók száma: 1 272 024

Fiú: 665 774 (52 %)
Lány: 606 250 (48 %)
ONLINE: 3 211
Ebből chatel: 2 761

jön a növény, hanem hogy oltalmazza a viharokban. Ne keverjük össze a cenzúrát a védelemmel. A cenzúra az információhoz való jog megtagadása, a védelem viszont védőmaszk a fertőzés ellen. A tiltás egyébként sem hosszú távú megoldás, mert a nagykas az iskolában, vagy egy „barát” osztálytárs otthonában, netán egy felnőtt könyvtár vagy internet-kávézó számítógépén megsédülhet a lehetőségektől, és jobban „elbillenhet”, mint aki úgy lép ki a világba, hogy szülői felügyelet mellett és a párbeszédben értette meg az internet használatát.

A világháló megtisztításáért nem sokat tehetünk, de a gyermekeink helyes nevelése kötelességünk.

Giulio Meazzini írása alapján
összeállította: Romhányi László

EMLÉKEZNI, LÁTNÍ ÉS SOHASEM FÉLNI

A magyar líra történelmünk, kultúránk meghatározó része.
Nagy Gáspár munkásságát idézzük fel halálának második évfordulóján.

**Hortoványi
Emőke**

Nincs olyan ünnepség, amit ne tisztelnénk meg költéménnyel. Nincs olyan fontos esemény, amit meg ne énekeltek volna. Gondolkodásunkra kifejtett hatásában vetekszik a legragyogóbb érveléssel.

A vers személyes megszólítás: valaki vállalja és kifejezi önmagát, ezzel odaajándékozza azt, ami csak az övé. Ahogy formába önti, már ismerünk, vagy megismerünk, sőt: felismerünk valamit. Belső utazásba kezdünk saját magunk és mások felé. A szép szó, az egyenes beszéd, a tiszta gondolat nem csupán arra hivatott, hogy jó hangulatot teremtsen, hiszen bevilágít a zegzugokba.

Éppen két évvel ezelőtt, 57 évesen távozott el Nagy Gáspár, Kossuth-díjas költő. Versei 1968-ban jelentek meg először. Írt novellát, esszét, kritikát, sőt játékos, könnyed gyerekverseket és prózát is. Leginkább a közép-kelet-európai helyzet és a magyarság sorsa foglalkoztatta: emlékezett, láttatott dacára minden félelemnek... Lelkiismeret-ébresztő hangja a rend-

Uj Ember fotóarchívum

szerváltó szándékok előfutára lett. Líránk vele megint történelmet írt.

„Rendületlenül hisz abban, hogy a »lefokozott szívűek« meghallják a szavakat, és erőt merítenek belőlük” – jegyzi meg egyik méltatója.

*Hogy fényesednek az éjszakák!
Amint élesednek a kések,
de a félelmetes penge-arsenált
kicsorbíthatja az ÉNEK.*

*Aki a félelmen túli tartomány
dalokra elszánt kölyke,
jól tudja miért e földi ágy
s miért a csillagok – fölötte.
(Félelmen túli...)*

Megénekelte az árulók, a csendben meglapulók és az ötvenhatos hős fiúk sorsát. 1999-ben *Szabadrabok* címmel megjelent kötete tartalmazza a korábban bezúzott, letiltott, egy országra veszélyesnek ítélt verseket. Egyik darabja 1983-ból még csak egy formai ötlettel állíthatott emléket Nagy Imre jel-telen sírjának:

*egyszer majd el kell temetNI
és nekünk nem szabad feledNI
a gyilkosokat néven nevezNI
(Öröknýár, elmúltam 9 éves)*

– „Csak ennyi?” – kérdezte tőle egy jó barátja.

– „És imádkozni értük” – válaszolta minden pátosz nélkül Nagy Gáspár.

Hívó volt és gyakorló keresztény, cselekedeteiben is ez mozgatta. Ezért vállalta a *Katolikus Rádió* kulturális szerkesztését: egy éppen induló bizonytalan munkáért hagyta ott tizenöt év után a *Hitel* című folyóiratot. Ez utóbbi három év – előre nem sejthetően – életének összegzését is hozta, mára befejeztet.

*...a remény sohasem meghaló,
ha minden utolsó szalmaszál
ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ!
(Jegyezvén szalmaszállal)*

Nagy Gáspár
több neves
irodalmi díj birtokosa. 2000-ben
Kossuth-díjjal
tüntették ki.

SZERETETHORDOZÓ SZERELEM

„Nélküled nem lehetek boldog...” Sokan szembesülnek azzal nap mint nap, hogy felbomlanak elhibázott kapcsolataik. Mit tehetünk, hogy ne járassuk le a szeretetet, amely az erények királynője?

Képzeld el, hogy fel kell bocsátani egy műholdat. Ha minden jól megy, a hordozórakéta hatalmas lendülete – miközben a műholdat kiszabadítja a Föld vonzásköréből – önmagát elpusztítva lehetővé teszi, hogy a műhold épségben célba jusson.

Nevezzük a rakétát szerelemnek, a műholdat szeretetnek. A szerelem erős hordozórakéta, mely a természet hajtóerejével pályájára állítja a szeretetet. De baj lenne a kettőt felcserélni, s kilencvenévesen is örökifjú Rómeót és Júliát játszani. Ha egy kapcsolat így marad, akkor bizonyára nem egy késő kamaszkori romantika tartja fenn – hacsak az idős főszereplők be nem érik két magányos álommal, vagy jobbik esetben megmarad a romantikus szerelem, de már az érett szeretet talaján.

A romantika eszméje egyébként a középkorban honosodott meg a német kultúrában, aztán egész Európát előzönlötte, gondoljunk csak *Dantéra*, *Shakespeare-re*. A „síríg tartó szerelem” megjelenik a XIX. század sok szerzőjénél, példá-

ul *Wagnernél* is. Voltaképpen a szeretet belekényszerül a szenvedély kényszerzubbonyába. A hollywoodi filmgyártás azután még olcsóbb népszerűséget szerzett a romantikus szerelemnek.

Korunk emberének egyik tragédiája éppen a szeretet lejáratása, ugyanakkor önző abszolutizálása, kezdve az eldobható változattól egészen az önmagát kiszolgáltatni nem hajlandó szerelmesének az elpusztításáig. Mélységekbe kell alászállania és magasságokba felhatolnia a valóság talaján állva annak, aki a szeretetet akarja ki-
fűrkészni.

Hol van hát a szeretet? A mindennapi gyakorlatban, az *én-te* kapcsolat biztos megalapozásával (legyen az barátság, szeretet, vagy bármilyen fajta kölcsönös elköteleződés). Nem rejtély ez a dolog: kettő kapcsolata, mégsem csupán kettőn áll. Inkább titok.

Mindannyian a Szentháromság mintájára lettünk megalkotva. Ez annyit jelent, hogy ha ketten egyesülnek, csak egy harmadikban élhetnek tovább. Nemcsak a két szü-

lőre és a gyerekükre, de ugyanúgy két szerelmesre is vonatkozik: az őket fölülmúló szeretetben léteznek tovább, vagy két ismeretlen ember a kölcsönös altruizmusban, két jó barát a rajtuk túlmutató barátságban. Ezen a létállapoton kívül csak a magány van, a nyughatatlan vágy, a kölcsönös egymásra mutogatás, bánat és kínlódás. A háromságos egységben össze nem forrt két fél fájdalma! „Ha a mag el nem hal, egymaga marad.”

A szentháromság szerinti kapcsolatokban mindent szeretetből teszünk. A harmadik a szeretet, amelyben a másik kettő fennmarad, ahogy a Szentháromságban. Minden *kapcsolat* így működik. Egyszerűen nincs más megoldás: a harmadik teszi igazzá a kettő szeretetét és akadályozza meg, hogy önzésbe, színlelésbe, csalódásba fulladjon. Ezért lehet szeretetből meghalni egymásért, mert valójában nem vész el semmi belőlünk. Így tesz Isten, így létezik, így terem, így gyógyít.

Giovanni Casoli írása alapján szerkesztette: Arany Krisztina

HARAG ÉS AGRESSZIÓ

Olvastam egy cikket a haragról. Kérem, magyarázza meg jobban, mi a különbség a dühös és az agresszív állapot között.

F. R.

Mindenki sajátos módon fejezi ki érzelmeit, másképpen lesz mérges, dühös, haragos. Van, aki duzzog, mások kiabálnak vagy bosszúsan néznek, rosszindulatú megjegyzést tesznek vagy magukba zárkóznak.

A hetvenes években a terapeuták

között divat volt azt ajánlani a páciensnek, hogy „adja ki magából” a dühét, üssön rá egy párnára és kiáltson, vagy csapjon rá valamire vagy valakire egy habszivacs-doronggal. Ám ezek a módszerek csak tovább növelik az indulatot, és ma már a jól képzett szakmabeliek nem is tanácsolják ezt a módszert.

Fontos leszögezni: a harag nem rokon értelmű az agresszióval, a harag érzelmi állapot, az agresszió pedig viselkedés. Ez utóbbi azt jelenti, hogy valaki szánt szándékkal rosszat akar a másinak, meg akarja sebezni, ártani akar neki vagy kárt okozni valamiben.

Jó kérdés: vajon létezik-e „verbális agresszió”? Sok szakember állítja, hogy az agresszió legszabatosabb meghatározása szerint olyan magatartás, mely a testi érintkezésre irányul (meglökni, megütni, megverni... és így tovább). Mindazonáltal a szóban forgó páciensek közül sokan agresszióknak vélnék már egy olyan elejtett megjegyzést is, mint például „te ostoba fajankó”, ami aztán erőszakos ellenhatást vált ki belőlük. Tény, hogy egy ingerült megnyilvánulás bosszússá teszi a másikat, míg az „elégedettséget tükröző” magatartás, amit egy derűs egyéniség sugároz, az ellenkező hatást váltja ki.

Napjainkban a harag csökkentésére irányuló hatékony terápia célirányos gyakorlatokból áll. Olyanokból például,

amik növelik az általános elégedettség szintjét, megtanítják, hogyan lazulunk el teljesen, hogyan kerüljük el a bosszantó „sok hűhót semmiért”, vagy éppen megtanítanak a düh elfogadható és nem agresszív kifejezőmódjaira.

Végére, minden haragkitörés mögött találhatunk egy „kellene”, „itt az ideje”, vagy hasonló elvárást. Ha kevesebb parancsoló módot használunk, sokkal elégedettebben élhetünk. Nemcsak mi, hanem a közösségünk tagjai is.

*Pasquale Ionata
Szerkesztette:
Szalainé Simkó
Hilda*

Pszichológia

Giuseppe Distefano

- Sokkal könnyebben leszünk haragosak, dühösek, ha fáradtak, kialvatlanok vagyunk.

- Sokkal könnyebben leszünk mérgesek, ha éhesek, szomjasak vagyunk, vagyis ha alapvető testi szükségleteink nincsenek kielégítve.

- A nagy haragot kiváltó események mögött mindig meghúzódik egy rossz feltételezés, hogy a másik „direkt” a mi bosszantásunkra teszi ezt vagy azt.

- Mindig két ember kell ahhoz, hogy a harag megnyilvánuljon. Az egyik: aki haragszik, a másik: aki a haragot kiváltja, „provokálja”.

- Megoldás az lenne, ha fegyelmезetten élnénk, megfelelően pihennénk, táplálkoznánk, mozognánk, és a másik emberről mindig csak a jót feltételeznénk.

Domenico Salmaso

FONTOS VÁLASZTÁS

Mélyen hiszek az emberi, a keresztény és a morális értékekben. Eppen ezért néha olyan helyzetben találom magam, hogy választanom kell: vagy a „világgal” tartok, vagy valóban önmagam vagyok, és ez visszatükröződik a cselekedeteimben, döntéseimben is. Megismertem egy fiút, tetszik nekem, alakulna is szépen a kapcsolatunk, de a házasság előtt nem akarok könnyelmű szexuális kapcsolatba keveredni! Hogy magyarázzam meg neki? Félek, nem fogja megérteni és otthagya. Az iskolában egy pszichológus azt mondta, hogy a fiúk a szexuális kapcsolatot használják szerelmük kifejezésére, nekünk, lányoknak meg el kell ezt tőlük fogadnunk. Én mégis úgy hiszem, hogy egy fiúnak uralkodnia kellene az ösztönein, képes erre. Úgy gondolom, hogy a szexuális kapcsolat mégis a

szerelem legmélyebb kifejezési módja, és nem szabad játszazoznunk vele.

egy 17 éves lány

Köszönöm! Ajándék volt megismerni valakit, akit ekkora hit és ilyen eszmények vezérelnek, akiben ennyi intelligencia és lendület van mások felé. Gyakran kilátástalan és magányos küzdelemnek tűnik így az életünk: nagy eltökéltségre van szükségünk, és arra, hogy csatlakozzunk azokhoz, akik ugyanilyen értékekben hisznek.

Amikor együtt vagy ezzel a fiúval, ne félj önmagad lenni, és azt tenni, amiben hiszel. Ha szereted, nem ajándékozhatasz neki valami hamisat magadból csak azért, hogy a kedvében jársz. Azt kell adnod, aki valójában vagy. Ha szeret ő is, megérti és értékelné fogja... Ha nem, jobb el sem indulni egy olyan úton, ahol mindkettőtökre csak sérülések várnak.

Amit a pszichológus mondott, az a szexualitás leegyszerűsített, mechanikus nézőpontja. Egyértelmű, hogy más a kifejezés módja az érzelmnek és a szerelemnek a fiúknál és más a lányoknál, de ahhoz, hogy igaz legyen, ajándéknak kell lennie, nem pedig az örömszerzés vagy az élvezetvágy megnyilvánulásának egy pusztán testi kielégítésében. A szexuális kapcsolat csodálatos dolog, amikor igaz: a két testben, mely egyesül egymással, két személy ki mondja, hogy örökre egymásnak ajándékozzák magukat! Márpedig ez nem igaz a ti korotokban és helyzetetekben.

Élj továbbra is igaz szeretetben, akkor vidámságot, örömet és őszinteséget látnak rajtad, és ez fogja a többieket meggyőzni, hogy nem volt butaság ezt az utat választani. Néha a szavak keveset mondanak, az élet meg annál inkább beszél.

*Francesco Châtel
Fordította: Sudár Balázs*

Fiatalok

CSALÁD ÉS TANULÁS

Januárban még javában tart a vizsgaidőszak. Most fejeződik be az első félév az általános és középiskolákban is. Ilyenkor megszorodnak a feleltetések, dolgozatírások. Mondhatjuk, hogy az év első hónapja a tanulásról szól.

Szintem minden családban akad valaki, aki éppen tanul, vizsgázik vagy egyszerűen a másnapi házi feladatán dolgozik. Nem csak a gyerekeknek, a felnőtteknek is kell tanulniuk, ha másért nem, hogy karrierjüket építsék, újabb képesítést szerezzenek, vagy csak pusztán az ismereteik bővítése miatt.

Néhányaknak szinte magától megy, másoknak igen nehezen. Íme néhány tanács, hogy megkönnyítsük a tanulást.

- Keressük meg a lakásban a legalkalmasabb helyet. Nyilvánvaló, hogy a televízió és a rádió nem segíti az összeszedettséget. Válasszuk ki magunknak a megfelelő bútorokat, helyezkedjünk el kényelmesen. A jó megvilágítás is fontos. Már az egészen kicsi gyerekeknek is meg kell érteniük, hogy a tanulás milyen komoly dolog, különösen akkor, ha a testvéreik vizsgára készülnek.

- Készítsünk időbeosztást, egyfajta menetrendet, és ne hagyjunk semmi fontosat az utolsó pillanat-

szerre körülbelül húsz percig lehet igazán koncentrálni, aztán változtatni kell a tevékenységen: felkelni, kicsit sétálgatni, játszani valamit...

- Az „együtt-tanulás” megkönnyíti a fárasztó összpontosítást. Ezt végezhetjük a barátainkkal vagy – miért is ne – a szüleinkkel!

„Amint a testvérek iránti szeretetünket Istennel való bensőséges kapcsolatunk táplálja, úgy számunkra a tanulást is egyre inkább Isten iránti szeretetünknek kell táplálnia”.

Chiara Lubich

ra. Ezek a vizsgák előtti legalapvetőbb előkészületek. A kisebb gyerekeknél még fontos az is, hogy az iskolai feladataikat lehetőleg a tanulási szempontból hatékonyabb időszakban készítsék el, ne pedig késő este. Legyünk előrelátóak, tervezzük meg, hogyan fogunk pihenni, felfrissülni! Ugyanis egy-

leinkkel! Így ők is sok mindent elsajátíthatnak, és ezen keresztül jobban beleláthatnak gyermekeik képzsébe is.

- Miért ne lehetne egyben szórakoztató időtöltés a tanulás? A felkészülés a vizsgára akár egyfajta játékká is válhat. A tanulnivalót megzenésíthetjük, gyárthatunk belőle találós kérdéseket, esetleg magnóra véve utazás közben meghallgathatjuk.

- Ne higgyük, hogy a tanulással egyedül csak minket kínoznak; lehet ez jó alkalom arra is, hogy a család együtt növekedjen a szeretetben.

Szerkesztette: Fábíán Zsuzsanna

TUDOD, MI A NYLON?

Fantáziaország kedves lakói! Egy kis felfedezésemet szeretném elmesélni. Gondoljatok csak a hátizsákotokra, meg a tolltartótokra, lehet, hogy egészen új még. Ott van a kirándulós dzseki, meg a fürdőruha, a horgászsinór, a gitárhúr, a szabadidőruha, a csapatzászló, a palánkon a kosár, vagy éppen a szál, amivel a sebész összevarrja a sebet, ha netán bal eset ér benneteket...

Szóval ezek mind nylonból készülnek – mi magyarok úgy írjuk és ejtjük, hogy nejlon.

A mindig elfoglalt felnőttek észre sem vették, hogy egy gyerekeknek szóló újság leírt erről két érdekes történetet. El szeretném mesélni most nektek.

Egy kémikus, *Wallace Hume Carothers* nagyon szeretett kutatni, ő fedezte fel ezt a jó erős és könnyű fonalat is, a nyilont. Sokan mondták neki, hogy mennyire fontos találmány, de ő csak a vállát vonogatta és tovább kutatott. Annyi pénzt ajánlottak már fel, hogy egész életében királyként élhetett volna, csak hogy dolgozzon velük különböző hasznos és ördöngös termékek előállításában. De Wallace, mintha meg se hallotta volna, hazament, és föltette kedvenc lemezét, a nagy zeneszerző, Bach egyik szvitjét. Lehet, hogy ti nem hallgatjátok vagy játsszátok ezt olyan nagy élvezettel, pedig – mondom nektek – ez is nagy felfedezés lehetne a jövőben!

A zenehallgatás után a versek következtek. Végül úgy döntött, hogy ha engedik tovább kutatni – mert ez volt a kedvenc elfoglaltsága –, akkor valami kis együttmű-

Háromtól kilencvenkilenc éves gyerekeknek

ködében akár részt is venne. De a siker egyáltalán nem érdekelte.

Ma vajon hány olyan feltaláló van, aki nem vágyik hírnévre?

A másik történet e hasznos találmány elnevezéséről szól. *Wallace Hume Carothers* ezzel a legcsekélyebb mértékben sem tördött. Gondoljátok csak el, „Rost 66”-nak nevezte. Ezért a munkatársai, a kutató-vegyészek sorba rakták feleségeik nevének kezdőbetűit – *Nancy, Yvonne, Lovella, Olivia, Niha* – és ebből állították össze a nevet: NYLON.

Van, aki ezt mesének tartja, ám szerintem érdemes fontolóra venni, mert mindig jó, ha a nagy lángelmék mellett van egy-két fantáziadús ember is. Nem gondoljátok?

Te hogy állsz a fantáziával? Szeretsz új dolgokat kitalálni? Vajon te főszereplője vagy a mindennapjaidnak? Kikapcsolod a tévét, hogy életed igazi játékosa te magad legyél egy-egy délután vagy este?

Fantáziaország népének lángelméi és művészei, ébresztő!!! Együtt talán sikerül, együtt több erőnk lesz, hogy könnyebb, derűsebb legyen az életünk.

Annamária

ÚJDONSÁG!

DVD A BIBLIA ÉVE ALKALMÁBÓL

AZ ÉLET IGÉJE – 2000 Ft

- Chiara Lubich társaival együtt isteni történetük kezdetétől fogva arra vágyott, hogy az életük visszatérőzze az evangéliumot.
- E törekvésből született meg körülöttük a Fokoláre Mozgalom.
- Az évek folyamán Chiarában egyre gyakrabban felszínre került egy gondolat:

„Követőidnek csak az evangéliumot hagyd örökölni”.

A Mozgalom tagjainak mindig is a Szentírás táplálta elmékedéseit és vezette lépteit, életük középpontja ma is Isten minden nap megélt igéje, az örökké szökell vízforrás, mely megújítja a keresztény közösséget.

Ezen a DVD-n interjúk és más felvételek gyűjteményét találjuk, amelyek magyarázatokkal és a mindennapi életből merített tapasztalatokkal világítják meg az evangélium egy-egy részletét, az Élet Igéjét.

A Fokoláre Mozgalom ma is élő és széles körben elterjedt gyakorlata ez, hogy hónapról

hónapra egy újabb igét próbál átél-mélni és életre váltani.

AZ ÉLET KÖNYVE – 2000 Ft

Az Élet könyve: 38 perc evangéliumi élet.

Hogyan érzékel el az evangélium fényének ragyogása a társadalom életének megannyi területére?

Ezt láthatjuk az egyházi mozgalmak és közösségek tagjainak tanúságtételéből, mindennapjaiból. (Regnum Christi, Sant'Egidio közösség, Fokoláre Mozgalom).

Ahol csak egyetlen keresztény is él, a sivatag kivrágzik.

Rendelés:
ujvaros.konyv@fokolare.hu

Narnia Krónikái – Caspian herceg

Rendkívül fiatalon, tizenöt évesen hagyta el hitét, majd hosszú, megszenvedett utat követően, tizennyolc év elteltével tért vissza a kereszténységhez. Megtéréséről, melyben irodalomtörténetek szerint fontos szerepe volt J. R. R. Tolkiennek és egy másik barátjával folytatott beszélgetésnek, *Az öröm vonzásában* című

munkájában ír. Kritikusai kiváló és egyedülállóan tehetséges keresztény íróként jellemezték, aki „kivételesen nagyszerű és logikus elmével, valamint világos, élénk stílussal rendelkezett”. Ő Clive Staples Lewis, aki a *Narnia Krónikái* írójaként vált világhírűvé. A hét kötetben megjelent remekmű nem maradhatott megfilmesítés nélkül. A *Caspian herceg* című epizód immár DVD kiadásban is megjelent! Egy évvel *Az oroszlán*, a *boszorkány* és a *ruhásszekrény* története után Narnia királyai és királynői meglepődve tapasztalják, hogy ebben a csodás lényekkel teli világban 1300 év telt el, mióta ott jártak. Távollétük alatt a birodalom aranykora véget ért, a világot most a telmarinok uralják, élükön a gonosz Miraz királlyal. Az uralkodót csak a jogos trónörökös, Caspian herceg, a lázadó vezére győzheti le, aki visszaállíthatja a régi rendet. Narnia különös lakói, valamint a négy

Pevensie testvér, Peter, Edmund, Susan és Lucy állnak a herceg mellé, hogy közös ügyüket győzelemre vigyék. Maroknyi seregüket azonban erősen szorongatják az uralkodó légiói, s bizony már csak Aslanban, az oroszlánban bizakodhatnak. De hisznek-e a visszatérésében? A *Narnia Krónikája* a Jó és Rossz örök háborúját meséli el. Olykor a csatamezőn, nyílt küzdelemben csap össze a fény az árnyal, máskor a szív rejtett zugaiban. Ám legyenek az ütközetek akár a lélekben, akár a harcmezőn: minden összecsapás meghatározó erejű. Olyan utakon kalandozhatunk, amelyek a világ végére vezetnek, fantasztikus lényekkel köthetünk ismeretiséget, megtudjuk, mi az árulás, mi a hőstett, mit jelent megnyerni vagy épp elveszíteni egy barátot. Kalandos utazás ez a fantázia birodalmában, ugyanakkor a legmélyebb valóságban.

Göbel Ágoston

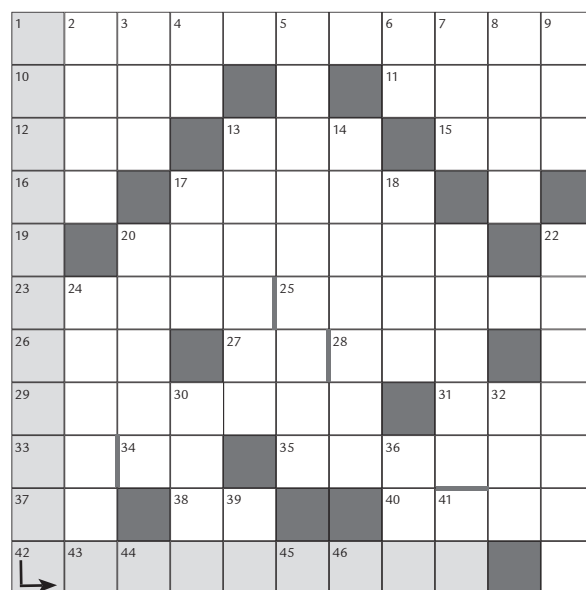
KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő a teljes szöveg: „Segíteni az tud, aki szeret. Nem baj, ha állig béna, – függőleges 1. a vízszintessel.”

VÍZSZINTES: 1. Magasabb rangú angyalok 10. Összüleink egyik fia 11. Ókori pengető hangszer 12. Titkos megfigyelő 13. Egyházi személy 15. Juh himje 16. Végtelen tor! 17. Anyagi részecskék 19. Sugár jele 20. Dávid fia 23. Szeletel 25. Kemény, üvegfényű ásvány 26. Középen pis-lant! 27. 2/3 sáv! 28. Sudár egyneműi 29. Loccsantok 31. Fekete István fecskéje 33. Ime 34. Félkör alakú vonal 35. Teherautó 37. Volt és foszfor jele 38. Egymás utáni betűk 40. Összekevert téma!

FÜGGŐLEGES: 2. Nem siet 3. Félíg kimegy! 4...-en 5. Bizalmatlanok 6. Rangjelző 7. Lyuk népiesen 8. Sziklacsúcs 9. Méhszállás 13. Küldemé-nyeket 14. Vérszívó rovar 17. Ibolya becézve 18. Bársony fajta 20. Okt. 6-i vértanúk 21. Mustból lesz 22. Odahívja 24. Esetlen német 30. Ívben hajlik 32. Erdei bogyós növény 36. E napi 39. Kötőszó 41. Ilyen lap is van 42. Égtáj 43. Római ötös 44. Kérdő szó 45. C-dúr harmadik hangja 46. Gramm

Előző havi keresztrejtvényünk helyes megfejtése:
„Egész életünk csupa alkalom arra, hogy az Úrral találkozzunk.”

Miféle eszmék és mértanok szerint
oly átgondoltan a növekvő időhiányban
tölti belém lázas kegyelmét
éjszakára való szilaj álmok vékony
szeletében s azok lüktető hajlatában
hogy láthatóvá majd tapinthatóvá
lesz minden ami különben
és nagyon is ellenkezőleg
láthatatlan
megfoghatatlan
és úgy ahogy van: szentség.

Nagy Gáspár: Kérdés